

Piotr Jędrzejkowski
„PIERZEJA”

ul. Jerzego Kukuczki 19/18, 50-570 Wrocław
tel.: 0 600 461 396; e-mail: pje3@wp.pl
NIP: 894-124-61-86 REGON: 933044759

**PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO
DOTYCZĄCA PROJEKTU**

**Zmiany Studium uwarunkowań
i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Kąty Wrocławskie,
dla terenów położonych w obrębach Kamionna i Zachowice**

Autor:

mgr inż. Piotr Jędrzejkowski

Wrocław - 2014

Spis treści

1. WSTĘP	3
2. METODYKA OPRACOWANIA ORAZ WYKORZYSTANE MATERIAŁY	3
3. CHARAKTERYSTYKA, CELE STUDIUM ORAZ JEGO POWIĄZANIA Z INNYMI DOKUMENTAMI PLANISTYCZNYMI	5
3.1. CHARAKTERYSTYKA I CELE STUDIUM.....	5
3.2. POWIĄZANIA ZMIANY STUDIUM Z INNYMI DOKUMENTAMI PLANISTYCZNYMI.....	6
4. ISTNIEJĄCY STAN ŚRODOWISKA ORAZ POTENCJALNE ZMIANY TEGO STANU W PRZYPADKU BRAKU REALIZACJI ZMIANY STUDIUM.....	6
5. ISTNIEJĄCE PROBLEMY OCHRONY ŚRODOWISKA ISTOTNE Z PUNKTU WIDZENIA ZMIANY STUDIUM, W SZCZEGÓLNOŚCI DOTYCZĄCE OBSZARÓW PODLEGAJĄCYCH OCHRONIE NA PODSTAWIE USTAWY Z DN. 16.04.2004 R. O OCHRONIE PRZYRODY	7
6. STAN ŚRODOWISKA NA OBSZARACH OBJĘTYCH PRZEWIDYWANYM ZNACZĄCYM ODDZIAŁYWANIEM.....	9
7. CELE OCHRONY ŚRODOWISKA USTANOWIONE NA SZCZEBLU MIĘDZYNARODOWYM, WSPÓLNOTOWYM I KRAJOWYM, ISTOTNE Z PUNKTU WIDZENIA ZMIANY STUDIUM, ORAZ SPOSOBY W JAKICH TE CELE I INNE PROBLEMY ŚRODOWISKA ZOSTAŁY UWZGLĘDNIONE PODCZAS OPRACOWYWANIA DOKUMENTU	10
7.1. IDENTYFIKACJA USTANOWIONYCH CELÓW OCHRONY ŚRODOWISKA	10
7.2. ODNIESIENIE DO OMAWIANEGO DOKUMENTU.....	13
8. PRZEWIDYWANE ZNACZĄCE ODDZIAŁYWANIA, W TYM ODDZIAŁYWANIA BEZPOŚREDNIE, POŚREDNIE, WTÓRNE, SKUMULOWANE, KRÓTKOTERMINOWE, ŚREDNIOTERMINOWE I DŁUGOTERMINOWE, STAŁE I CHWILOWE ORAZ POZYTYWNE I NEGATYWNE, NA CELE I PRZEDMIOT OCHRONY OBSZARU NATURA 2000 ORAZ INTEGRALNOŚĆ TEGO OBSZARU, A TAKŻE NA ŚRODOWISKO.....	15
8.1. NATURA 2000.....	15
8.1. PARK KRAJOBRAZOWY „DOLINA BYSTRZYCY”.....	16
8.2. ŚRODOWISKO.....	18
8.2.1. RÓŻNORODNOŚĆ BIOLOGICZNA	18
8.2.2. LUDZIE	18
8.2.3. ZWIERZĘTA I ROŚLINY	19
8.2.4. WODA I POWIERZCHNIA ZIEMI.....	19
8.2.5. POWIETRZE	20
8.2.6. KRAJOBRAZ.....	20
8.2.7. KLIMAT.....	20
8.2.8. ZASOBY NATURALNE	20
8.2.9. ZABYTKI	21
8.2.10. DOBRA MATERIALNE	22
9. PROPOZYCJE DOTYCZĄCE PRZEWIDYWANYCH METOD ANALIZY SKUTKÓW REALIZACJI ZMIANY STUDIUM ORAZ CZĘSTOTLIWOŚCI JEJ PRZEPROWADZANIA.....	22
10. INFORMACJE O MOŻLIWYM TRANSGRANICZNYM ODDZIAŁYWANIU NA ŚRODOWISKO.....	23
11. ROZWIĄZANIA MAJĄCE NA CELU ZAPOBIEGANIE, OGRANICZANIE LUB KOMPENSACJĘ NEGATYWNYCH WPŁYWÓW NA ŚRODOWISKO	23
12. ROZWIĄZANIA ALTERNATYWNE.....	24
13. STRESZCZENIE SPORZĄDZONE W JĘZYKU NIESPECJALISTYCZNYM	25

Załącznik:

- „Opinia nt. potencjalnego wpływu wydobycia kruszyw ze złoża Kamionna I” na zmianę stosunków wodnych w otoczeniu.” (opracowanie: Dr Lech Poprawski - hydrogeolog - upr. nr IV-0356)

1. WSTĘP

Prognoza oddziaływania na środowisko sporządzana jest dla projektu Zmiany Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Kąty Wrocławskie, dla terenów położonych w obrębach Kamionna i Zachowice sporządzanej na podstawie uchwały Nr XXXIII/335/13 Rady Miejskiej w Kątach Wrocławskich z dnia 28 maja 2013 r., w sprawie przystąpienia do sporządzenia zmiany studium. Podstawą do sporządzenia prognozy jest:

- » art. 50 i 51 ust. 1 ustawy z dnia 03 października 2008 r. *o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz ocenach oddziaływania na środowisko* (tj. Dz. U. z 2013, poz. 1235);
- » art. 17 pkt 4 ustawy z dnia 27 marca 2003 roku *o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym* (tj. Dz. U. z 2012 poz. 647 z późn. zm.).

Obszar objęty zmianą studium obejmuje dwa tereny: pierwszy na północ od wsi Kamionna i drugi na południowy zachód od wsi Zachowice.

Zgodnie z podziałem Polski na jednostki fizyczno-geograficzne (J. Kondracki 1994), obszar Gminy Kąty Wrocławskie należy do makroregionu Nizina Śląska, w zasięgu mezoregionu Równina Wrocławska, z którego wydzielono mikroregion Równina Kącka, natomiast pod względem podziału regionalnego przedśudeckiego obszaru Dolnego Śląska (W. Walczak 1970) teren znajduje się w zasięgu mezoregionu Równina Wrocławska, zaliczanego do makroregionu Nizina Śląska. Wysokości bezwzględne wynoszą 120-190 m.n.p.m.

Obszar objęty zmianą studium, podobnie jak większość obszaru gminy Kąty Wrocławskie, jest równinny z lokalnymi niewielkimi pofałdowaniami terenu.

2. METODYKA OPRACOWANIA ORAZ WYKORZYSTANE MATERIAŁY

Celem niniejszego opracowania jest przede wszystkim określenie, analiza i ocena stanu środowiska przyrodniczego w przypadku braku realizacji Zmiany Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Kąty Wrocławskie oraz prognozowanie wpływu projektowanych ustaleń zmiany studium na poszczególne elementy środowiska przyrodniczego.

Zakres prognozy, zgodnie z art. 53 ustawy *o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz ocenach oddziaływania na środowisko* został uzgodniony z Regionalnym Dyrektorem Ochrony Środowiska oraz Powiatowym Inspektorem Sanitarnym.

Oceniając konsekwencje wprowadzenia zmiany studium i analizując oddziaływanie na środowisko poszczególnych obszarów funkcjonalnych, rozpatrywano, jakie zmiany pociągnie za sobą zmiana sposobu zagospodarowania na poszczególnych obszarach. Postępowanie powyższe wynika w szczególności z dokładności ustaleń w analizowanym projekcie zmiany studium. Dla obszarów funkcjonalnych najważniejszą informacją z punktu widzenia ochrony środowiska było ustalenie, czy dany obszar pozostanie użytkowany w sposób niezmienny, czy też zmiana użytkowania wpłynie generalnie na polepszenie się, czy też pogorszenie stanu środowiska.

Przy sporządzaniu niniejszej prognozy posłużono się metodą indukcyjno – opisową, polegającą na łączeniu w całość zebranych informacji o środowisku i jego funkcjonowaniu. Zastosowano również metodę porównawczą, wykorzystując wiedzę o środowisku jako całości.

Przy opracowaniu niniejszej prognozy oparto się na obowiązujących aktach prawnych (wraz z przepisami wykonawczymi), a w szczególności:

- » Ustawa z dnia 18 lipca 2001 r. *Prawo wodne* (tj.: Dz. U. z 2012 poz. 145 z późn. zm.),
- » Ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. *Prawo ochrony środowiska* (tj.: Dz. U. z 2013 poz. 1232 z późn. zm.),

- » Ustawa z dnia 9 czerwca 2011 r. *Prawo geologiczne i górnicze* (tj. Dz. U. z 2014 r., poz. 613),
- » Ustawa z dnia 23 lipca 2003 r. *o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami* (Dz. U. z 2003 r. Nr 162, poz. 1568 z późn. zm.),
- » Ustawa z dnia 3 października 2008 r. *o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko* (tj. Dz. U. z 2013 r. poz. 1235),
- » Ustawa z 16 kwietnia 2004 r. *o ochronie przyrody* (Dz. U. nr 92 poz. 880 z późn. zm.),
- » Ustawa z 3 lutego 1995 r. *o ochronie gruntów rolnych i leśnych* (Dz. U. z 2004 r. nr 121 poz. 1266, z późn. zm.),
- » Ustawa z 28 września 1991 r. *o lasach* (tekst jednolity Dz. U. 04.45.285),
- » Ustawa z 10 lipca 2008 r. *o odpadach wydobywczych* (tj. Dz. U. z 2013 r. poz. 1136),
- » Ustawa z 14 grudnia 2012 r. *o odpadach* (tj. Dz. U. z 2013 r. poz. 21 z późn. zm.),
- » Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 14 czerwca 2007 r. w sprawie *dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku* (tj.: Dz. U. z 2014 r. poz. 112),
- » Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 13 kwietnia 2010 r. w sprawie *siedlisk przyrodniczych oraz gatunków będących przedmiotem zainteresowania Wspólnoty, a także kryteriów wyboru obszarów kwalifikujących się do uznania lub wyznaczenia jako obszary Natura 2000* (Dz. U. z 2010 r., nr 77 poz. 510),
- » Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 9 sierpnia 2012 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie *siedlisk przyrodniczych oraz gatunków będących przedmiotem zainteresowania Wspólnoty, a także kryteriów wyboru obszarów kwalifikujących się do uznania lub wyznaczenia jako obszary Natura 2000* (Dz. u. z 2012 r., poz. 1041),
- » Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 6 listopada 2013 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie *siedlisk przyrodniczych oraz gatunków będących przedmiotem zainteresowania Wspólnoty, a także kryteriów wyboru obszarów kwalifikujących się do uznania lub wyznaczenia jako obszary Natura 2000* (Dz. u. z 2013 r., poz. 1302),
- » Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 5 stycznia 2012 r. w sprawie *ochrony gatunkowej roślin* (Dz. U. z 2012 r. poz. 81.)
- » Rozporządzenie Wojewody Dolnośląskiego z dnia 21 listopada 2006 r. w sprawie *Parku Krajobrazowego „Dolina Bystrzycy”* (Dz. Urz. Woj. Doln. Nr 252 poz. 3735),
- » Rozporządzenie Wojewody Dolnośląskiego Nr 22 z dnia 28 listopada 2008 r. *zmieniające rozporządzenie Wojewody Dolnośląskiego w sprawie Parku Krajobrazowego „Dolina Bystrzycy”* (Dz. Urz. Woj. Doln. Nr 317, poz. 3921),
- » Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 9 listopada 2010 r. w sprawie *przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko* (Dz. U. z 2010 r. Nr 213 poz. 1397 z późn. zm.),
- » Dyrektywa Rady 92/43/EWG z dnia 21 maja 1992 r. w sprawie *ochrony siedlisk przyrodniczych oraz dzikiej fauny i flory*.

Wykorzystano również następujące materiały:

- » Polityka ekologiczna państwa w latach 2009-2012 z uwzględnieniem perspektywy do roku 2016,
- » „Prognoza oddziaływania na środowisko zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Kąty Wrocławskie” - Wrocław 2010 - aktualizacja marzec 2012 r. (REGIOPLAN),

- » „Aktualizacja programu ochrony środowiska wraz z planem gospodarki odpadami gminy Kąty Wrocławskie na lata 2010-2013 z perspektywą do roku 2017.” (WAMECO s.c. - 2010 r.)
- » „Prognoza oddziaływania na środowisko aktualizacji programu ochrony środowiska wraz z planem gospodarki odpadami gminy Kąty Wrocławskie na lata 2010-2013 z perspektywą do roku 2017.” (uchwała Nr VII/42/11 Rady Miejskiej w Kątach Wrocławskich z dnia 31 marca 2011 r.)
- » ”Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego gminy Kąty Wrocławskie”,
- » „Plan zagospodarowania przestrzennego województwa dolnośląskiego perspektywa 2020”,
- » „Prognoza oddziaływania na środowisko projektu zmiany planu zagospodarowania przestrzennego województwa dolnośląskiego perspektywa 2020” - (ECOPLAN),
- » „Ocena jakości powietrza na terenie województwa dolnośląskiego w 2013 roku” - (Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska we Wrocławiu),
- » „Mały leksykon górnictwa odkrywkowego” - 2005 (Wojciech Glapa, Jan Izidor Korzeniowski),
- » Kondracki J., 1994: Geografia Polski - Mezoregiony fizyczno-geograficzne, PWN, Warszawa.
- » „Operat ewidencyjny zasobów złoża kruszywa naturalnego SIEDLAKOWICE I w kat. C1 wg. stanu na dzień 31 grudnia 2012 r.” (mgr Aleksandra Nowak),
- » „Plan Ruchu Kopalni Kruszywa Naturalnego SIEDLAKOWICE I na lata 2014 - 2019” (opracowanie 2013).
- » „Sprawozdanie z badań archeologicznych prowadzonych przy eksploatacji kruszywa naturalnego w kopalni Siedlakowice I” (2001-2005).
- » „Projekt rekultywacji terenów poeksploatacyjnych kopalni kruszywa naturalnego Siedlakowice I” (opracowanie 2007 r.).
- » Prognoza oddziaływania na środowisko dotycząca projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego wsi Zachowice, dla terenów złoża „Siedlakowice I”.

3. CHARAKTERYSTYKA, CELE STUDIUM ORAZ JEGO POWIĄZANIA Z INNYMI DOKUMENTAMI PLANISTYCZNYMI

3.1. Charakterystyka i cele studium.

Obszar zmiany studium obejmuje dwa tereny:

- grunty położone na północ od wsi Kamionna wykorzystywane aktualnie na cele rolnicze o łącznej powierzchni ok. 193 ha. W ich skład wchodzi zarówno tereny orne jak i niezbędne dla ich funkcjonowania drogi transportu rolnego oraz rowy służące melioracji. Niewielka południowo-wschodnia część obszaru zmiany studium znajduje się w zasięgu obszaru wymagającego ochrony przed zalaniem powodziowym Q1%,

Widok obszaru zmiana studium w obrębie Kamionna od strony zachodniej.(fot. G. Kosturek)

- oraz grunty terenów złoża „Siedlakowice I” obejmujące obszar o powierzchni ok. 48 ha, położonych na południe od wsi Zachowice. Jest to obszar, który praktycznie z każdej strony graniczy z terenami rolnym. Jedynie od południowego-zachodu grunty rolne oddzielone są od omawianego obszaru drogą powiatową nr 1978D na odcinku ok. 300 m

Widok istniejącej kopalni złoża kruszywa naturalnego Siedlakowice. (fot. G. Kosturek)

Podstawowym celem opracowywanej zmiany studium jest:

- w odniesieniu do wsi Kamionna uwidocznienie w dokumencie studium złoża kruszywa naturalnego Kamionna I zbadanego na przełomie roku 2013-2014 i wyznaczenie dla niego terenu powierzchniowej eksploatacji oznaczonej na rysunku studium symbolem **PG/3**,
- umożliwienie wydobycia złoża Siedlakowice I w zakresie nie objętym aktualną koncesją i wprowadzenie stosowych ustaleń do planu miejscowego (obszar oznaczony na rysunku studium symbolem **PG/4**),
- wyznaczenie niewielkiego obszaru usług sportu i rekreacji we wsi Kamionna oznaczonego na rysunku studium symbolem **US/1**, w granicach którego:
 - dopuszcza się zabudowę i zagospodarowanie terenów związane ze świadczeniem usług w dziedzinach obsługi turystyki i wypoczynku oraz rekreacji,
 - dopuszcza się inne usługi uzupełniające lub wzbogacające przeznaczenie tego terenu - w udziale nie większym niż 30 %,
 - zagospodarowanie terenów musi uwzględniać występowanie obszaru wymagającego ochrony przed zalaniem wodami powodziowymi.

W granicach obszarów objętych zmianą Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Kąty Wrocławskie, dla terenów położonych w obrębach Kamionna i Zachowice aktualnie prowadzona jest eksploatacja jedynie ze złoża „Siedlakowice I” (teren **PG/4**). Złoże „Kamionna” zostało rozpoznane i udokumentowane w latach 60-tych XX w., jednak nie utworzono dla tego złoża obszaru i terenu górniczego. Złoże „Kamionna I” zostało rozpoznane i udokumentowane w tym samym rejonie, co złoże „Kamionna”, jednak w innych granicach. Złoże „Kamionna I” oczekuje obecnie na możliwość eksploatacji (teren **PG/3**).

3.2. Powiązania zmiany studium z innymi dokumentami planistycznymi.

Na omawianym obszarze zgodnie z informacją Marszałka Województwa Dolnośląskiego oraz Wojewody Dolnośląskiego, nie występują programy służące realizacji inwestycji celu publicznego o znaczeniu ponadlokalnym.

4. ISTNIEJĄCY STAN ŚRODOWISKA ORAZ POTENCJALNE ZMIANY TEGO STANU W PRZYPADKU BRAKU REALIZACJI ZMIANY STUDIUM

Obszar w obrębie Kamionna.

Obszar objęty zmianą studium to tereny użytkowane rolniczo. Nie występuje na nim żadna zabudowa. Na obszarze zmiany studium jak i w bezpośrednim jego sąsiedztwie brak jest funkcji uznawanych za

uciążliwe takich jak: obiekty przemysłowe czy bazy magazynowo-składowe. Nie stwierdza się tu także zanieczyszczeń wynikających z nielegalnego składowania odpadów. Droga powiatowa przebiegająca stycznie do zachodniej granicy obszaru objętego zmianą studium nie generuje natężenia ruchu w takim stopniu, który miałby wpływ na zanieczyszczenie powietrza zarówno w aspekcie emitowanych substancji jak i standardów akustycznych. Jednocześnie położenie obszaru zmiany studium w granicach parku krajobrazowego „Dolina Bystrzycy” oraz w bezpośrednim sąsiedztwie obszaru Natura 2000 PLH020055 „Przeplatki nad Bystrzycą”, determinuje sposób jego użytkowania co ma pozytywny wpływ na stan środowiska. Stan środowiska należy określić jako dobry.

Obszar w obrębie Zachowice.

Większą część omawianego obszaru zajmuje eksploatowana kopalnia złoża kruszywa naturalnego w granicach obszaru górniczego „SIEDLAKOWICE II” o powierzchni ok. 30 ha. Odbywa się tam wydobywanie kopaliny ze złoża kruszywa naturalnego (piasku i żwiru), pozostała część jest użytkowana rolniczo. Naturalne środowisko już zostało zdegradowane działalnością człowieka. Można się spodziewać kontynuowania działalności wydobywczej i rolniczej na tym terenie. Opracowywana zmiana studium ma pozwolić na rozszerzenie prowadzonej eksploatacji kruszywa naturalnego „Siedlakowice I” oraz przeprowadzenie docelowej rekultywacji w kierunku przemysłowym. Omawiany teren leży w obrębie terenu górniczego oraz w granicach udokumentowanego złoża kruszywa naturalnego „Siedlakowice I”.

Z punktu widzenia ochrony środowiska ważne jest wskazanie, które tereny mogą być przeznaczone pod zagospodarowanie z wyznaczeniem jego kierunku zgodnie z aktualnym zapotrzebowaniem rozwoju dla tego obszaru oraz z określeniem i uporządkowaniem szeregu zagadnień związanych ze środowiskiem i jego ochroną, zwłaszcza w kwestiach związanych z ochroną powierzchni ziemi i powietrza atmosferycznego oraz wód podziemnych.

W przypadku braku realizacji ustaleń studium zarówno dla obszaru w Kamionnej jak i Zachowicach stan środowiska nie ulegnie praktycznie żadnej zmianie.

5. ISTNIEJĄCE PROBLEMY OCHRONY ŚRODOWISKA ISTOTNE Z PUNKTU WIDZENIA ZMIANY STUDIUM, W SZCZEGÓLNOŚCI DOTYCZĄCE OBSZARÓW PODLEGAJĄCYCH OCHRONIE NA PODSTAWIE USTAWY Z DN. 16.04.2004 R. O OCHRONIE PRZYRODY

Na stan i funkcjonowanie poszczególnych elementów środowiska mają wpływ różne czynniki i uwarunkowania, między innymi takie jak: wzajemne powiązania komponentów, ich lokalizacja, stopień wzajemnego oddziaływania, obieg materii między nimi, a także rodzaj sąsiedztwa. Na analizowanym terenie, w **obrębie geodezyjnym Kamionna**, dominujący wpływ na środowisko ma sposób jego aktualnego użytkowania. W zasadzie jedynym sposobem zagospodarowania jest produkcja rolnicza i to głównie z nią związane są zagrożenia dla środowiska. Podobnie jak na większości obszarów rolniczych zarówno w gminie jak i w całym kraju zagrożenia te to jałowienie gleby w wyniku erozji spowodowanej brakiem zadrzewień śródpolnych oraz nadmiernego stosowania środków ochrony roślin.

Tereny sąsiednie względem obszaru objętego zmianą studium nie generują praktycznie żadnych zagrożeń. Warto podkreślić, że przebiegająca po zachodniej stronie droga powiatowa, z uwagi na charakter i częstotliwość ruchu również nie stanowi zagrożenia dla środowiska w omawianym obszarze.

Obszar objęty zmianą studium położony w obrębie geodezyjnym Kamionna znajduje się w granicach Parku Krajobrazowego „Dolina Bystrzycy”, formy ochrony przyrody ustanowionej na podstawie ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. *o ochronie przyrody*. Ponadto w bezpośrednim sąsiedztwie znajduje się obszar Natura 2000 PLH020055 „Przeplatki nad Bystrzycą” (obszar siedliskowy).

Park Krajobrazowy „Dolina Bystrzycy”

Ustanowiony rozporządzeniem Wojewody Dolnośląskiego z dnia 21 listopada 2006 r. (ze zmianą) obejmuje obszar chroniony ze względu na wartości przyrodnicze, historyczne i kulturowe oraz walory krajobrazowe w celu zachowania, popularyzowania tych wartości w warunkach zrównoważonego rozwoju. Celem ochrony Parku są ochrona doliny rzeki o charakterze nizinnym z licznymi

starorzeczami oraz ochrona zbiornika wodnego Mietków jako cennego miejsca bytowania ptaków. Przy czym zbiornik wodny Mietków znajduje się w odległości ok. 11 km i on sam ani obszar zmiany studium nie mają wzajemnie na siebie wpływu i nie generują oddziaływań w tym zakresie.

W celu zachowania i ochrony wartości przyrodniczych zakazuje się m.in. pozyskiwania do celów gospodarczych skał, w tym torfu, oraz skamieniałości, w tym kopalnych szczątków roślin i zwierząt, a także minerałów. Przy czym zakaz ten, nie dotyczy przedsięwzięć: polegających na pozyskiwaniu dla celów gospodarczych skał, w tym torfu, a także minerałów na powierzchni mniejszej niż 25 ha, jeżeli przeprowadzona procedura oceny oddziaływania na środowisko wykazała brak niekorzystnego wpływu na przyrodę Parku.

Obszar Natura 2000 PLH020055 „Przeplątki nad Bystrzycą”

Obszar mający znaczenie dla Wspólnoty „Przeplątki nad Bystrzycą” PLH020055 położony jest w dorzeczu rzeki Odry, w zlewni rzeki Bystrzycy. Znaczną część (67%) obszaru stanowią lasy mieszane. Pozostałą część stanowią siedliska rolnicze oraz łąki. Występuje tu wiele gatunków siedlisk przyrodniczych oraz gatunków będących przedmiotem zainteresowania Wspólnoty wymienionych w rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 6 listopada 2013 r. *zmieniającego rozporządzenie w sprawie siedlisk przyrodniczych oraz gatunków będących przedmiotem zainteresowania Wspólnoty, a także kryteriów wyboru obszarów kwalifikujących się do uznania lub wyznaczenia jako obszary Natura 2000* (Dz. u. z 2013 r., poz. 1302), w tym spośród siedlisk wymienionych w Załączniku I Dyrektywy Rady 92/43/EWG największą powierzchnię zajmują łęgowe lasy dębowo-wiązowo-jesionowe *Ficario-Ulmetum* (91F0), grąd środkowoeuropejski i subkontynentalny *Galio-Carpinetum, Tilio-Carpinetum* (9170) oraz niżowe i górskie świeże łąki użytkowane ekstensywnie *Arrhenatherion elatioris* (6510). W granicach obszaru występują też łągi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe *Salicetum albo-fragilis, Populetum albae, Alnenion glutinoso-incanae* i olsy źródliskowe (*91E0). Rzadko występują zmiennowilgotne łąki trzęślicowe *Molinion* (6410) oraz ziołorośla górskie *Adenostylion alliariae* i ziołorośla nadrzeczne *Convolvuletalia sepium* (6430). Ponadto w obszarze stwierdzono jeden zbiornik wodny spełniający kryteria siedliska starorzecza i naturalne eutroficzne zbiorniki wodne ze zbiorowiskami z *Nympheion, Potamion* (3150). Obszar jest kluczowy dla zachowania populacji *Hypodryas maturna* w całej Polsce południowo-zachodniej ze względu na największą populację w tym regionie.

Olsy źródliskowe (*91E0) zgodnie z rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 13 kwietnia 2010 r. (zmienione rozporządzeniami z dnia 9 sierpnia 2012 r. - Dz. U. z 2012 r., poz. 1041 oraz z dnia 6 listopada 2013 r. (Dz. u. z 2013 r., poz. 1302) w *sprawie siedlisk przyrodniczych oraz gatunków będących przedmiotem zainteresowania Wspólnoty, a także kryteriów wyboru obszarów kwalifikujących się do uznania lub wyznaczenia jako obszary Natura 2000* należą do siedlisk o znaczeniu priorytetowym.

Nocek duży *Myotis myotis* (1324). Podczas prac nad planem zadań ochronnych w czasie nasłuchów detektorowych wykazano pojedyncze przeloty tego gatunku. Miejsca hibernacji nie zostały odnalezione. Istniejące warunki siedliskowe stwarzają wysoką dostępność schronień i żerowisk.

Mopek *Barbastella barbastellus* (1308). Podczas prac nad planem zadań ochronnych nasłuch detektorowe pozwoliły na pojedyncze stwierdzenia gatunku w obrębie siedlisk leśnych obszaru. Miejsca hibernacji nie zostały odnalezione. Nietoperze wykorzystują obszar jako żerowisko.

Wydra *Lutra Lutra* (1355). W obrębie obszaru NATURA 2000 zlokalizowano cztery stanowiska.

Pachnica dębowa *Osmoderma eremita (Osmoderma barnabita)* (1084). Ze względu na rozproszenie i nierównomierne występowanie tych kompleksów oraz młody wiek drzewostanów pachnica jest tu gatunkiem rzadkim – występuje na trzech położonych blisko siebie drzewach w jednej alei.

Trzepla zielona *Ophiogomphus cecilia* (1037). Rzeka Bystrzyca w obszarze NATURA 2000 „Przeplątki nad Bystrzycą” stanowi dogodny dla trzepli siedlisko ze względu na niewielkie przekształcenie koryta – są fragmenty o dużym stopniu naturalności, nieumocnione skarpy brzegowe, urozmaicone otoczenie.

Przeplątka matura *Euphydryas maturna* (6169). W obszarze odnaleziono liczne stanowiska gatunku – są one jednymi spośród ok. 40 lokalizacji znanych obecnie w południowo-zachodniej Polsce.

Modraszki *Phengaris nausithous* (6179) oraz modraszki telejus *Phengaris Telesiu* (6177). W granicach obszaru chronionego odnaleziono gatunki lecz nie udało się oszacować liczebności ich populacji, w związku z czym konieczne jest uzupełnienie stanu wiedzy w tym zakresie.

Dodatkowo odnotowano tu występowanie różanki *Rhodeus sericeus amarus* (1134), która wymieniona była w rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 9 sierpnia 2012 r. (Dz. u. z 2012 r., poz. 1041), jednak po zmianie z dnia 6 listopada 2013 r. (Dz. u. z 2013 r., poz. 1302) została wykreślona z listy gatunków zwierząt będące przedmiotem zainteresowania Wspólnoty.

Najważniejsze oddziaływania i działalność mające duży wpływ na obszar to zmniejszenie lub utrata określonych cech siedliska, usuwanie martwych i umierających drzew, ścieżki, szlaki piesze, szlaki rowerowe, zaniechanie koszenia, nasadzenia na obszarach leśnych po wycince, zmiana przebiegu koryt rzecznych na dużą skalę, eksploatacja lasu bez odnawiania czy naturalnego odrastania, kolekcjonowanie (owadów, gadów, płazów...), zanieczyszczenie wód powierzchniowych, spowodowane przez człowieka zmiany stosunków wodnych, regulowanie koryt rzecznych i zmiana przebiegu koryt rzecznych, uprawa a także rozbiórka budynków i obiektów wybudowanych przez człowieka, w tym mostów.

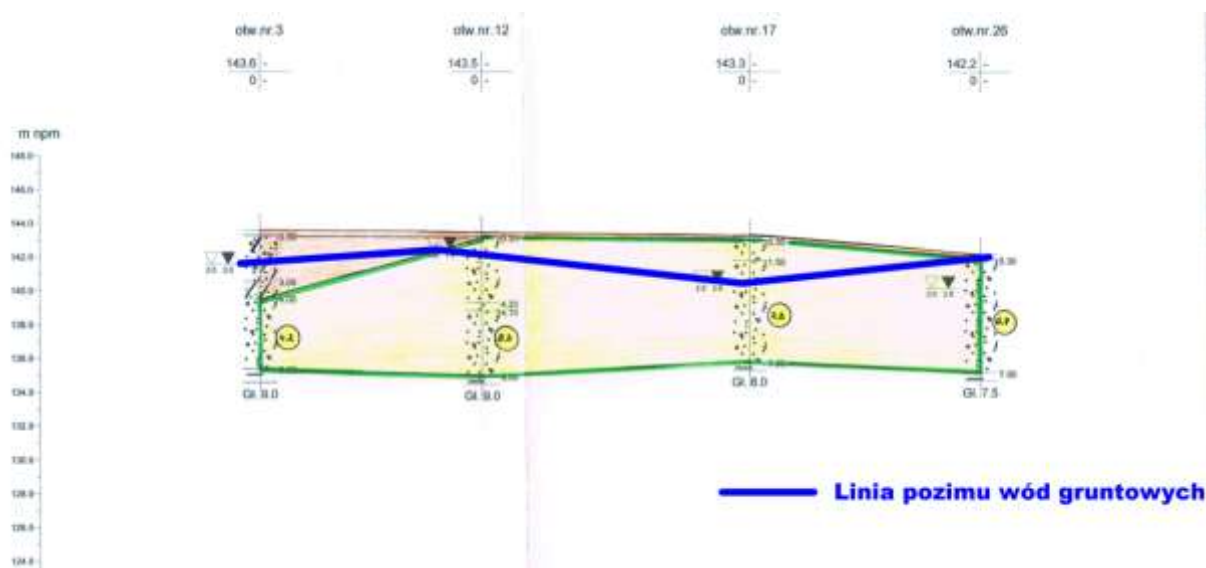
Z kolei w obszarze zmiany studium w sąsiedztwie **wsii Zachowice** nie występują żadne formy ochrony przyrody a większość jego powierzchni zajmuje czynna kopalnia złóż kruszyw naturalnych. Nie udokumentowano dotychczas także występowania siedlisk przyrodniczych oraz gatunków będących przedmiotem zainteresowania Wspólnoty.

6. STAN ŚRODOWISKA NA OBSZARACH OBJĘTYCH PRZEWDYWANYM ZNACZĄCYM ODDZIAŁYWANIEM

Kamionna.

Analizując całokształt zagadnień środowiskowych w opracowanej zmianie studium można stwierdzić, że projektowane zamierzenia uwzględniają zasady ochrony środowiska, ograniczając możliwość powstawania zdecydowanie negatywnego oddziaływania na środowisko. Przy czym realizacja kopalni i przeprowadzenie jej eksploatacji należy uznać za znaczące oddziaływanie na środowisko.

Złoże kruszywa w większości znajduje się w warstwie wód gruntowych, w związku z czym wydobywanie złoży odbywać się będzie metodą odkrywkową spod wody, bez konieczności jej odpompowywania i osuszania pola eksploatacji.

Przykładowy przekrój odwiertów nr 3, 12, 17 i 26.
(Źródło: badania złoży do celów określenia jego zasobów - październik 2013)

Po wydobyciu kruszywa obszar eksploatacji w sposób naturalny będzie się uzupełniał wodami gruntowymi spływającymi w kierunku rzeki Bystrzycy, co może mieć jedynie chwilowy wpływ na stosunki wodne w rejonie eksploatacji. Urobek zgodnie z ustaleniami wywożony będzie bezpośrednio w kierunku zachodnim do drogi powiatowej nr 2000D z pominięciem obszarów zabudowanych wsi Kamionna. Ma to na celu minimalizację negatywnego wpływu transportu ciężkiego na obszary zabudowane, szczególnie, że dla wsi Kamionna dominującą formą zabudowy jest zabudowa mieszkaniowa.

Znaczącym oddziaływaniem na środowisko możliwym do określenia na etapie zmiany studium jest zdecydowanie stałe oddziaływanie w zakresie krajobrazu. Niewątpliwie docelowe powstanie zbiornika wodnego zmieni charakter krajobrazu gdzie w miejsce pól uprawnych pojawią się zbiorniki wodne, które w ostateczny sposób zmienią rejon poeksploatacyjny złoża. Ocena tego oddziaływania w kontekście pozytywnego lub negatywnego oddziaływania sprowadza się przede wszystkim do oceny z punktu widzenia estetyki krajobrazu. Natomiast w kwestiach przyrodniczych należy uznać, że ze względu na stosunkowo wysoki poziom wód gruntowych negatywny wpływ w zakresie stosunków wodnych jest zneutralizowany. Można zatem stwierdzić, że przeprowadzona rekultywacja w kierunku wodnym wpłynie pozytywnie na bioróżnorodność obszaru złoża „Kamionna I”. W miejsce ubogich pod tym względem terenów rolnych pojawią się zbiorniki wodne, które wzbogacą przedmiotowy obszar przede wszystkim w faunę ale także i florę pochodzenia synantropijnego związany z docelowym zagospodarowaniem terenów.

Zachowice.

Przewidywane, znaczące oddziaływania na środowisko występować mogą przede wszystkim w granicach wyznaczonego koncesją Nr 2/E/2001 z dnia 13 września 2001 r. dla obszaru górniczego „Siedlakowice II”. Zgodnie z definicją zawartą w ustawie *Prawo geologiczne i górnicze*, obszar górniczy to przestrzeń, w obrębie której przedsiębiorca upoważniony jest do wydobywania kopaliny oraz prowadzenia robót górniczych niezbędnych do wykonania koncesji. W granicach obszaru górniczego zlokalizowane jest wyrobisko górnicze, w którym prowadzone jest wydobycie kopaliny ze złoża kruszywa naturalnego metodą odkrywkową, bez użycia techniki strzałowej. W koncesji określono także granice terenu górniczego „Siedlakowice I”. Zgodnie z definicją zawartą w ustawie *Prawo geologiczne i górnicze*, teren górniczy to przestrzeń objęta przewidywanymi szkodliwymi wpływami robót górniczych zakładu górniczego. Podstawą wyznaczenia obszaru i terenu górniczego jest dokumentacja geologiczna i projekt zagospodarowania złoża (PZZ).

Analizowany obszar pozostaje także pod wpływem negatywnego oddziaływania źródeł „niskiej emisji” oraz innych zanieczyszczeń atmosferycznych, przenoszonych z obszarów silnie zabudowanych lub zindustrializowanych. Biorąc jednak pod uwagę niezabudowany i niezamieszkały charakter badanego obszaru, oddziaływania te na obecnym etapie mają znaczenie marginalne.

7. CELE OCHRONY ŚRODOWISKA USTANOWIONE NA SZCZEBLU MIĘDZYNARODOWYM, WSPÓLNOTOWYM I KRAJOWYM, ISTOTNE Z PUNKTU WIDZENIA ZMIANY STUDIUM, ORAZ SPOSOBY W JAKICH TE CELE I INNE PROBLEMY ŚRODOWISKA ZOSTAŁY UWZGLĘDNIONE PODCZAS OPRACOWYWANIA DOKUMENTU

7.1. Identyfikacja ustanowionych celów ochrony środowiska

Cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym, istotne z punktu widzenia zmiany studium dotyczą przede wszystkim następujących aspektów:

- ochrona przyrody, szczególnie w zakresie wynikającym z ochrony gatunkowej roślin, zwierząt i grzybów oraz zachowania różnorodności biologicznej obszaru;
- ochrona środowiska, w szczególności w zakresie jakości środowiska wodnego, atmosferycznego i ochrony powierzchni ziemi;

- gospodarowanie zasobami geologicznymi, szczególnie w zakresie ochrony zasobów kopalin i wód podziemnych, prowadzenia prac geologicznych i eksploatacji kopalin oraz eliminacji zagrożeń osuwiskami i ruchami masowymi ziemi.

Do najważniejszych aktów prawa na poziomie międzynarodowym i wspólnotowym, regulujących te zagadnienia należą:

- **raport Światowej Komisji ds. Środowiska i Rozwoju** (the World Commission on Environment and Development), tzw. "Komisji Brundtland" pt. "Nasza wspólna przyszłość" z dnia 11 grudnia 1987 r.

(Dokument zawiera fundamentalną definicję pojęcia „zrównoważonego rozwoju” [sustainable development] i zawiera szeroką polityczną koncepcję dotyczącą zrównoważonego rozwoju)

- przyjęty na konferencji "Środowisko i Rozwój" z inicjatywy ONZ w 1992 roku na II Konferencji w Rio de Janeiro dokument p.t.: „**Agenda 21**” (**Action Programme – Agenda 21**)

(Agenda 21 jest dokumentem programowym, który przedstawia sposób opracowania i wdrażania programów zrównoważonego rozwoju w życie lokalne. Polska wersja tego dokumentu znalazła się w opracowaniu "Dokumenty końcowe Konferencji Narodów Zjednoczonych Środowisko i Rozwój" z 1993 r.).

- **Konwencja o Dostępie do Informacji, Udziale Społeczeństwa w Podejmowaniu Decyzji oraz Dostępie do Sprawiedliwości w Sprawach Dotyczących Środowiska**, z dnia 25 czerwca 1998 r. podpisana w Aarhus, w Danii, podczas IV Paneuropejskiej Konferencji Ministrów Ochrony Środowiska.

(Polska ratyfikowała tę konwencję i weszła ona w życie 30 października 2001 r. Konwencja z Aarhus definiuje prawa człowieka do czystego środowiska oraz prawo do informacji, do udziału w podejmowaniu decyzji i dostępu do sądownictwa w ochronie środowiska, jako kluczowe elementy realizacji zasady zrównoważonego rozwoju)

W Polsce zasada zrównoważonego rozwoju zyskała rangę konstytucyjną – została zapisana w art. 5 konstytucji RP, a definicja zrównoważonego rozwoju znalazła się w ustawie Prawo Ochrony Środowiska.

- **Dyrektywa Rady 92/43/EWG z dnia 21 maja 1992 r. w sprawie ochrony siedlisk przyrodniczych oraz dzikiej fauny i flory** (Dz. Urz. Unii Europejskiej Nr L 206 z dnia 22 lipca 1992 r.) – tzw. „Dyrektywa Siedliskowa”;

(Dyrektywa wskazuje ważne w skali europejskiej gatunki roślin i zwierząt oraz typy siedlisk przyrodniczych dla których państwa członkowskie UE zobowiązane są powołać obszary ich ochrony (obszary Natura 2000). Dyrektywa zawiera sześć załączników, określających m.in.: kryteria wyboru terenów kwalifikujących się do określenia jako tereny mające znaczenie dla Wspólnoty i wyznaczenia jako specjalne obszary ochrony, typy siedlisk naturalnych, gatunki roślin i zwierząt ważne dla Wspólnoty)

- **Dyrektywa 2000/60/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 23 października 2000 r. ustanawiająca ramy wspólnotowego działania w dziedzinie polityki wodnej** (Dz. Urz. Unii Europejskiej Nr PL L 327/1 z dnia 22 grudnia 2000 r.) – tzw. „Ramowa Dyrektywa Wodna”;

(Główny cel Ramowej Dyrektywy Wodnej to osiągnięcie "dobrego stanu wód" do 2015 r. Podstawowym zadaniem RDW jest zapewnienie obecnym i przyszłym pokoleniom dostępu do dobrej jakości wody oraz umożliwienie korzystania z wody na potrzeby m. in. przemysłu i rolnictwa, przy jednoczesnym zachowaniu i ochronie środowiska naturalnego)

- **Dyrektywa 2008/98/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 19 listopada 2008 r. w sprawie odpadów oraz uchylająca niektóre dyrektywy** (Dz. Urz. Unii Europejskiej Nr PL L 312/3 z dnia 22 listopada 2008 r.) – tzw. „Ramowa Dyrektywa Odpadowa” (tekst mający znaczenie dla EOG);

(Szczególną ideą dyrektywy jest tworzenie środków prawnych promujących ideę „społeczeństwa recyklingu”, dążącego do eliminacji wytwarzania odpadów i do wykorzystywania odpadów jako zasobów. Głównym celem każdej polityki w dziedzinie odpadów powinno być zmniejszenie negatywnych skutków wytwarzania odpadów i gospodarowania nimi dla zdrowia ludzkiego i środowiska. Polityka dotycząca odpadów powinna również zmierzać do ograniczenia wykorzystania zasobów oraz sprzyjać praktycznemu zastosowaniu hierarchii postępowania z odpadami)

W bardziej ogólnym zakresie cele ochrony środowiska dotyczą zachowania standardów środowiska we wszystkich jego aspektach. Nowe podejście do prawodawstwa w zakresie ochrony środowiska naturalnego Unia Europejska przyjęła w 2007 roku, rozpoczynając prace nad siedmioma tzw. **strategiami tematycznymi** dotyczącymi: ochrony gleb, pestycydów, zanieczyszczenia powietrza, środowiska morskiego, zapobiegania powstawaniu odpadów i ich recyklingu, zasobów naturalnych oraz środowiska miejskiego. Strategie te zostały przyjęte w latach 2005 i 2006.

Zagadnienie **hałasu w środowisku** jest złożone i regulowane w różnych jego aspektach przez szereg dyrektyw unijnych. W przypadku hałasu emitowanego przez pojazdy samochodowe jest to Dyrektywa Rady 70/157/EEC z dnia 6 lutego 1970 r. *o ujednoczeniu praw państw Wspólnoty dotyczących dopuszczalnego poziomu hałasu i układu wydechowego pojazdów motorowych* (Dz. Urz. Unii Europejskiej Nr L 42 z dnia 23 lutego 1970, str. 16., wraz z późniejszymi dyrektywami uzupełniającymi i dostosowującymi). Istotne znaczenie ma także Dyrektywa 2000/14/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 8 maja 2000 r. *w sprawie zbliżenia ustawodawstwa Państw Członkowskich odnoszących się do emisji hałasu do środowiska przez urządzenia używane na zewnątrz pomieszczeń* (Dz. Urz. Unii Europejskiej Nr L 162 z dnia 3 lipca 2000 r.) - Polskie wydanie specjalne: Rozdział 13 Tom 25 P. 287 – 364.

Podobnie jest w przypadku standardów przewidzianych dla **środowiska atmosferycznego** – różne aspekty ochrony tego komponentu środowiska regulowane są przez odrębne dyrektywy. W zakresie emisji zanieczyszczeń atmosferycznych (stężenia zanieczyszczenia w powietrzu) kluczowe znaczenie ma ramowa Dyrektywa Rady 96/62/WE z dnia 27 września 1996 r. *w sprawie oceny i zarządzania jakością powietrza* (Dz. Urz. Unii Europejskiej Nr PL L 0062 z dnia 20 listopada 2003 r.) oraz dyrektywy pochodne.

Odnosnie **gospodarowania zasobami geologicznymi oraz prowadzenia prac geologicznych i eksploatacji kopalni**, prawodawstwo Wspólnoty Europejskiej jest również regulowane przez szereg odrębnych dyrektyw, które koncentrują się przede wszystkim na warunkach bezpieczeństwa i ochrony zdrowia pracowników w zakładach górniczych, a także składowania odpadów. Do najważniejszych należą:

- Dyrektywa Rady 92/104/EWG z dnia 3 grudnia 1992 r. *w sprawie minimalnych wymagań w zakresie poprawy bezpieczeństwa i ochrony zdrowia pracowników odkrywkowego i podziemnego przemysłu wydobywczego* (dwunasta dyrektywa szczegółowa w rozumieniu art. 16 ust. 1 dyrektywy 89/391/EWG) (Dz. Urz. Unii Europejskiej Nr L 404 z dnia 31 grudnia 1992 r., str. 10, z późn. zm.; Dz. Urz. Unii Europejskiej - Polskie wydanie specjalne rozdz. 5, t. 2, str. 134, z późn. zm.);
- Dyrektywa Rady 1999/31/WE z dnia 26 kwietnia 1999 r. *w sprawie składowania odpadów* (Dz. Urz. Unii Europejskiej Nr L 182 z dnia 16 lipca 1999, str. 1, z późn. zm.; Dz. Urz. Unii Europejskiej - Polskie wydanie specjalne rozdz. 15, t. 4, str. 228, z późn. zm.).

Strategia ochrony gleby została przyjęta 22 września 2006 r. i dotyczy różnorodnych zagrożeń oraz tworzy wspólne ramy dla przedsięwzięć ochronnych. Jej celem jest powstrzymanie i odwrócenie procesów degradacji, zagwarantowanie korzystania ze zdrowej gleby, zdolnej do wspierania ekosystemów zapewniających odpowiednie warunki dla życia człowieka i jego działalności gospodarczej. W ramach szóstego programu działań na rzecz ochrony środowiska (6EAP) Komisja Europejska prowadzi prace zmierzające do przyjęcia tzw. **Ramowej Dyrektywy Glebowej**. 22 września 2006 r. Komisja Europejska opublikowała Komunikat dotyczący europejskiej strategii tematycznej w dziedzinie ochrony gleby oraz projekt dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady ustanawiający ramy dla ochrony gleby oraz zmieniający dotychczasową dyrektywę 2004/35/WE.

Do najważniejszych dokumentów określających cele ochrony środowiska **na szczeblu krajowym** należy „*Polityka ekologiczna państwa w latach 2009-2012 perspektywą do roku 2016*” (Warszawa, 2008). Celem krajowej polityki ochrony i kształtowania środowiska przyrodniczego jest kreowanie działań, które zapewnią będą realizację zrównoważonego rozwoju na obszarze kraju. Planowane działania w obszarze ochrony środowiska w Polsce wpisują się w priorytety w skali Unii Europejskiej i cel 6. Wspólnotowego programu działań w zakresie środowiska naturalnego (Decyzja 1600/2002/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 22 lipca 2002 r. – Dz. Urz. UE z 2002 r. Nr L 242/1). Zgodnie z ostatnim przeglądem wspólnotowej polityki ochrony środowiska do najważniejszych wyzwań należy zaliczyć:

- działania na rzecz zapewnienia realizacji zasady zrównoważonego rozwoju;
- przystosowanie do zmian klimatu;
- ochrona różnorodności biologicznej.

Rozdział 3 „*Polityki ekologicznej państwa (..)*” p.t.: „*Ochrona zasobów naturalnych*” wskazuje m.in. następujące kierunki działań:

1) ochrona przyrody:

- zachowanie bogatej różnorodności biologicznej polskiej przyrody na różnych poziomach organizacji: na poziomie wewnątrzgatunkowym (genetycznym), gatunkowym oraz ponadgatunkowym (ekosystemowym), wraz z umożliwieniem zrównoważonego rozwoju gospodarczego kraju, który w sposób niekonfliktowy współistnieje z różnorodnością biologiczną;
- egzekwowanie wymogów ochrony przyrody w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego;
- kontynuacja tworzenia krajowej sieci obszarów chronionych uwzględniającej utworzenie nowych parków narodowych, rezerwatów, parków krajobrazowych oraz powstanie form i obiektów ochrony przyrody; w systemie ochrony przyrody należy także uwzględnić korytarze ekologiczne, jako miejsca dopełniające obszarową formę ochrony przyrody,

2) ochrona i zrównoważony rozwój lasów:

- racjonalne użytkowanie zasobów leśnych przez kształtowanie ich właściwej struktury gatunkowej i wiekowej, z zachowaniem bogactwa biologicznego - rozwijanie idei trwale zrównoważonej i wielofunkcyjnej gospodarki leśnej;
- w latach 2009-2012 realizacja przez Lasy Państwowe „Krajowego programu zwiększenia lesistości”;
- dostosowanie składu gatunkowego drzewostanów do siedliska oraz zwiększenie różnorodności genetycznej i gatunkowej biocenoz leśnych;

3) ochrona powierzchni ziemi:

- rozpowszechnianie dobrych praktyk rolnych i leśnych, zgodnych z zasadami rozwoju zrównoważonego,
- przeciwdziałanie degradacji terenów rolnych, łąkowych i wodno-błotnych przez czynniki antropogenne,
- zwiększenie skali rekultywacji gleb zdegradowanych i zdewastowanych, przywracając im funkcję przyrodniczą, rekreacyjną lub rolniczą.

4) gospodarowanie zasobami geologicznymi:

- doskonalenie prawodawstwa dotyczącego ochrony zasobów kopalin i wód podziemnych,
- ograniczenie presji wywieranej na środowisko podczas prowadzenia prac geologicznych i eksploatacji kopalin,
- eliminacja nielegalnej eksploatacji kopalin,
- wzmocnienie ochrony niezagospodarowanych złóż kopalin w procesie planowania przestrzennego,
- ułatwienia dla przedsiębiorstw prowadzących prace poszukiwawczo-rozpoznawcze przez uchwalenie nowego prawa geologicznego i górniczego,
- ułatwienia w dostępie do map i danych geologicznych,
- uzupełnienia mapy geosrodowiskowej Polski w skali 1:50 000 o nowe warstwy tematyczne,
- tworzenie stanowisk dokumentacyjnych i geoparków w celu prawnej ochrony dziedzictwa geologicznego Polski oraz inwentaryzacja stanowisk geologicznych i utworzenie ich centralnego rejestru,
- zakończenie prac nad systemem osłony przeciwosuwiskowej SOPO i utworzenie centralnego rejestru osuwisk i terenów zagrożonych ruchami masowymi ziemi.

7.2. Odniesienie do omawianego dokumentu.

Eksploracja surowców mineralnych wywołuje konflikty z innymi sposobami użytkowania terenu, oraz stwarza zagrożenia dla zasobów i walorów środowiska w ich otoczeniu. Ponieważ każda eksploatacja jest źródłem konfliktów i zagrożeń środowiskowych o mniejszej lub większej skali, konieczne są

działania ograniczające skalę konfliktu lub eliminujące go w całości. Konflikty i zagrożenia występują w następujących płaszczyznach:

- zasoby surowcowe a osadnictwo - złoża „Kamionna I” a wieś Kamionna, złoża „Siedlakowice” a wieś Zachowice.
- zasoby surowcowe a chronione struktury wodonośne - ograniczenia wynikają z zagrożenia stwarzanego przez eksploatację surowców poprzez możliwość przenikania zanieczyszczeń w głąb gruntów lub bezpośrednio do wód oraz zagrożenia dla zasobności i jakości wód podziemnych w ujęciach wody.
- zasoby surowcowe a degradacja i dewastacja powierzchni ziemi, wywołana eksploatacją odkrywkową.

W ramach celów operacyjnych w zakresie gospodarki surowcami mineralnymi realizowana będzie:

- racjonalna i kontrolowana eksploatacja surowców, podzielona na etapy,
- ochrona rezerw surowcowych,
- rekultywacja terenów poeksploatacyjnych,
- optymalizacja poziomów wydobycia,
- minimalizacja i unikanie konfliktów ekologicznych.

Cele te będą realizowane poprzez stosowanie następujących zasad:

- ochronę udokumentowanych złóż surowców mineralnych,
- kompleksową eksploatację surowców mineralnych,
- stosowanie technik eksploatacyjnych najmniej uciążliwych dla środowiska,
- wykorzystanie istniejących rezerw surowcowych i minimalizację strat w złożach eksploatowanych,
- sukcesywne wyłączenie gruntów rolnych wysokich klas bonitacyjnych z użytkowania rolnego, z zabezpieczeniem jej urodzajnej warstwy,
- w odniesieniu do obszaru w Kamionnej uwzględnienie w trakcie eksploatacji surowców obszarów o walorach przyrodniczych, park krajobrazowy „Dolina Bystrzycy”, w granicach którego znajduje się cały obszar objęty omawianym fragmentem zmiany studium oraz położony w bezpośrednim sąsiedztwie obszaru Natura 2000 PLH020055 „Przeplatki nad Bystrzycą”,
- rekultywację terenów zdegradowanych i zdewastowanych w trakcie wydobycia złoża, która dla złoża „Kamionna I” z uwagi na ochronę lokalnych stosunków wodnych przewidziana jest w projekcie zmiany studium między innymi w kierunku wodnym, co pozwoli z jednej strony na wykorzystanie naturalnych uwarunkowań a jednocześnie przyczyni się do wzrostu bioróżnorodności omawianego obszaru,
- gospodarcze wykorzystanie terenów rekultywowanych dla celów użytkowych,
- analiza możliwości uwzględnienia wykorzystania wyrobiska w ramach programów dotyczących zbiorników małej retencji. Niewielka część obszaru objętego zmianą studium a także zurbanizowana wschodnia część wsi Kamionna znajduje się w zasięgu obszaru wymagającego ochrony przed zalaniem wodami powodziowymi Q_{1%},
- wszystkie negatywne oddziaływania związane z wydobyciem złóż ustaną wraz zakończeniem działalności górniczej.

W granicach złoża kruszywa naturalnego „Kamionna I” (teren PG/3) eksploatacja kopaliny będzie prowadzona spod wody powierzchniowej. Obecnie grunty położone w granicach udokumentowanego złoża „Kamionna I” są użytkowane rolniczo. W wyniku eksploatacji kopaliny powstanie akwen poeksploatacyjny, który posiadać będzie znaczny potencjał krajobrazowy, przyrodniczy i turystyczny. Na obrzeżach akwenu poeksploatacyjnego, w ramach procesu rekultywacyjnego przewiduje się utworzenie strefy usług turystyki, sportu i rekreacji.

W przypadku złoża kruszywa naturalnego „Siedlakowice I” przewidziano możliwość rozszerzenia eksploatacji powierzchniowej, jak również zagospodarowanie części terenu PG/4 położonej poza granicami udokumentowanego złoża funkcjami usługowymi lub produkcji, które wynikają bezpośrednio z aktualnie obowiązującego planu miejscowego.

W granicach terenów US/1, PG/3 i PG/4 objętych zmianą Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Kąty Wrocławskie, dla terenów położonych w obrębach Kamionna i Zachowice dopuszcza się wytwarzanie i wykorzystanie energii pochodzącej ze źródeł energii odnawialnej o mocy nieprzekraczającej 100 kW - z wyjątkiem elektrowni wiatrowych.

8. PRZEWIDYWANE ZNACZĄCE ODDZIAŁYWANIA, W TYM ODDZIAŁYWANIA BEZPOŚREDNIE, POŚREDNIE, WTÓRNE, SKUMULOWANE, KRÓTKOTERMINOWE, ŚREDNIOTERMINOWE I DŁUGOTERMINOWE, STAŁE I CHWILOWE ORAZ POZYTYWNE I NEGATYWNE, NA CELE I PRZEDMIOT OCHRONY OBSZARU NATURA 2000 ORAZ INTEGRALNOŚĆ TEGO OBSZARU, A TAKŻE NA ŚRODOWISKO

8.1.Natura 2000.

Program Natura 2000 tworzy w krajach Unii Europejskiej sieć obszarów objętych ochroną przyrody. Celem tego programu jest zachowanie określonych siedlisk cennych przyrodniczo oraz gatunków, które uważa się za zagrożone w skali całej Europy. Podstawą prawną dla programu stanowią dyrektywa ptasia i dyrektywa siedliskowa. W ramach ekologicznej sieci Natura 2000 wyznaczone są Obszary Specjalnej Ochrony Ptaków oraz Specjalne Obszary Ochrony Siedlisk.

Bezpośrednio na obszarze objętym zmianą studium nie występują ustanowione obszary ochrony Natura2000. Jednocześnie w bezpośrednim sąsiedztwie obszaru zmiany studium w Kamionnej znajduje się obszar Natura 2000 PLH020055 „Przeplatki nad Bystrzycą”. Najważniejsze oddziaływania i działalność mające duży wpływ na obszar określone zostały w karcie obszaru i są to:

l.p.	Typy oddziaływań i działalności [kod]	Wpływ ustaleń dokumentu
1.	zmniejszenie lub utrata określonych cech siedliska, [J03.01]	Po przeprowadzonej rekultywacji złoża, w wyniku nasadzeń w obszarze objętym eksploatacją gatunków roślin inwazyjnych zagrożeniem może być ich wnikanie na obszar NATURA 2000.
2.	usuwanie martwych i umierających drzew, [B02.04]	Nie dotyczy. Obszar NATURA 2000 położony jest poza granicami obszaru zmiany studium.
3.	ścieżki, szlaki piesze, szlaki rowerowe, [D01.01]	Nie dotyczy. Ustalenia zmiany studium nie wyznaczają elementów komunikacji w Obszarze NATURA 2000, który położony jest poza granicami opracowania zmiany studium.
4.	zaniechanie koszenia w obrębie siedlisk, [A03.03]	Nie dotyczy. Obszar NATURA 2000 położony jest poza granicami obszaru zmiany studium.
5.	odnawianie lasu po wycince (nasadzenia), [B02.01]	
6.	zmiana przebiegu koryt rzecznych na dużą skalę, [J02.03.01]	Nie dotyczy. Przez omawiany obszar nie przebiegają koryta rzek. Tym bardziej nie jest możliwa regulacja ich przebiegu na dużą skalę.
7.	eksploatacja lasu bez odnawiania czy naturalnego odrastania, [B03]	Nie dotyczy. Obszar NATURA 2000 położony jest poza granicami obszaru zmiany studium.
8.	kolekcjonowanie (owadów, gadów, płazów...), [F03.02.01]	Nie dotyczy. Stanowiska znajdują się w granicach Obszaru NATURA 2000, który położony jest poza granicami objętymi zmianą studium.
9.	obce gatunki inwazyjne [I01]	Po przeprowadzonej rekultywacji złoża, w wyniku nasadzeń gatunków roślin inwazyjny zagrożeniem może być ich wnikanie na obszar NATURA 2000. Z uwagi na wodny

		kierunek rekultywacji zagrożenie ma niewielkie znaczenie.
10.	spowodowane przez człowieka zmiany stosunków wodnych, [J02]	Może wystąpić chwilowe krótkotrwałe oddziaływanie. W wyniku prowadzonej eksploatacji może nastąpić chwilowe obniżenie poziomu wód gruntowych, które zostaną uzupełnione w sposób naturalny przez wody gruntowe spływające w kierunku rz. Bystrzycy poprzez obszar złoża „Kamionna I”.
11.	regulowanie (prostowanie) koryt rzecznych i zmiana przebiegu koryt rzecznych, [J02.03]	Nie dotyczy. Przez omawiany obszar nie przebiegają koryta rzek.
12.	uprawa, [A01]	
13.	rozbiórka budynków i obiektów wybudowanych przez człowieka, w tym mostów, [E06.01]	Nie dotyczy. Obszar NATURA 2000 położony jest poza granicami obszaru zmiany studium

Wskazane oddziaływania w większości nie wynikają z omawianej zmiany studium gdyż dotyczą działalności bezpośrednio na terenach objętych formą ochrony Natura2000. Jedynie działalność w obszarze zmiany studium polegająca na spowodowaniu przez człowieka zmian stosunków wodnych może mieć wpływ na obszar Natura2000. Przy czym biorąc pod uwagę poziom zalegania wód gruntowych, charakter złoża i sposób jego eksploatacji (spod wody) oddziaływanie to jeżeli wystąpi będzie mieć charakter pośredni a przede wszystkim chwilowy i krótkoterminowy nie istotny dla stosunków wodnych. Nie powinien on mieć negatywnego wpływu na obszar Natura 2000 ale jednocześnie nie przyczyni się do oddziaływań pozytywnych. W okresie długoterminowym i stałym wpływ ten można określić jako neutralny dla celu ochrony obszaru Natura 2000 a przede wszystkim neutralny dla jego integralności, ponieważ ustalenia zmiany studium nie ingerują bezpośrednio w obszar ochrony.

8.1. Park krajobrazowy „Dolina Bystrzycy”.

Cały obszar zmiany studium położony w obrębie geodezyjnym Kamionna położony jest w granicach parku krajobrazowego „Dolina Baryczy”.

Przedmiot i cele ochrony dla obszaru parku krajobrazowego „Dolina Baryczy” określone zostały w rozporządzenie Wojewody Dolnośląskiego z dnia 21 listopada 2006 r. w sprawie *Parku Krajobrazowego „Dolina Bystrzycy”* (Dz. Urz. Woj. Doln. Nr 252 poz. 3735) zmienionego rozporządzeniem Wojewody Dolnośląskiego Nr 22 z dnia 28 listopada 2008 r. *zmieniające rozporządzenie Wojewody Dolnośląskiego w sprawie Parku Krajobrazowego „Dolina Bystrzycy”* (Dz. Urz. Woj. Doln. Nr 317, poz. 3921). Wprowadzana zmiana nie miała wpływu na przedmiot ochrony parku krajobrazowego „Dolina Baryczy” a jedynie wynika z dostosowania zapisów formalnych do zmian jakie zaszły w przepisach prawa.

l.p.	Zakazy wprowadzone w celu zachowania i ochrony wartości przyrodniczych, historycznych, kulturowych i krajobrazowych na terenie Parku	Wpływ ustaleń analizowanego dokumentu
------	--	---------------------------------------

1.	Realizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko w rozumieniu ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. 199, poz. 1227).	Zakaz, zgodnie § 3 ust. 3 rozporządzenia w sprawie parku nie dotyczy przedsięwzięć: polegających na pozyskiwaniu dla celów gospodarczych skał, w tym torfu, a także minerałów na powierzchni mniejszej niż 25 ha, jeżeli przeprowadzona procedura oceny oddziaływania na środowisko wykazała brak niekorzystnego wpływu na przyrodę parku. Realizacja zmiany studium nie powinna mieć wpływu na przyrodę parku. Przy czym przewiduje się wystąpienie krótkotrwałych o znaczeniu chwilowym oddziaływań na obszar parku. Ostateczna ocena będzie możliwa o przeprowadzeniu oceny oddziaływania na środowisko planowanej kopalni. Na tym etapie brak jest szczegółowych danych technicznych dotyczących eksploatacji.
2.	Umyślnego zabijania dziko występujących zwierząt, niszczenia ich nor, legowisk, innych schronień i miejsc rozrodu oraz tarlisk i złożonej ikry, z wyjątkiem amatorskiego połowu ryb oraz wykonywania czynności w ramach racjonalnej gospodarki rolnej, leśnej, rybackiej i łowieckiej;	Brak wpływu. Obszar złoża 'Kamionna I' stanowią pola uprawne wykorzystywane do celów rolniczych. Rekultywacja w kierunku wodnym otworzy drogę do ewentualnego amatorskiego połowu ryb oraz wykonywania czynności w ramach racjonalnej gospodarki rybackiej co mogłoby przywrócić teren wyrobiska gospodarce rolnej w rozumieniu przepisów ustawy o <i>ochronie gruntów rolnych i leśnych</i> .
3.	Likwidowania i niszczenia zadrzewień śródpolnych, przydrożnych i nadwodnych, jeżeli nie wynikają z potrzeby ochrony przeciwpowodziowej lub zapewnienia bezpieczeństwa ruchu drogowego lub wodnego lub budowy, odbudowy, utrzymania, remontów lub naprawy urządzeń wodnych;	Brak wpływu. W obszarze terenu PG/3 w części obejmującej zmianę przeznaczenia gruntów rolnych na cele nierolnicze i nieleśne nie występują zadrzewienia śródpolne, przydrożne i nadwodne.
4.	Pozyskiwania do celów gospodarczych skał, w tym torfu, oraz skamieniałości, w tym kopalnych szczątków roślin i zwierząt, a także minerałów.	Zakaz, zgodnie § 3 ust. 3 rozporządzenia w sprawie parku nie dotyczy przedsięwzięć: polegających na pozyskiwaniu dla celów gospodarczych skał, w tym torfu, a także minerałów na powierzchni mniejszej niż 25 ha, jeżeli przeprowadzona procedura oceny oddziaływania na środowisko wykazała brak niekorzystnego wpływu na przyrodę parku.
5.	Wykonywania prac ziemnych trwale zniekształcających rzeźbę terenu, z wyjątkiem prac związanych z zabezpieczeniem przeciwpowodziowym lub przeciwsuwiskowym lub budową, odbudową, utrzymaniem, remontem lub naprawą urządzeń wodnych;	Realizacja dokumentu nie powinna mieć wpływu na przyrodę parku. Przy czym przewiduje się wystąpienie krótkotrwałych o znaczeniu chwilowym oddziaływań na obszar parku. Ostateczna ocena będzie możliwa o przeprowadzeniu oceny oddziaływania na środowisko planowanej kopalni. Na tym etapie brak jest szczegółowych danych technicznych dotyczących eksploatacji.
6.	Dokonywania zmian stosunków wodnych, jeżeli zmiany te nie służą ochronie przyrody lub racjonalnej gospodarce rolnej, leśnej, wodnej lub rybackiej;	Brak wpływu. Co prawda nastąpią zmiany polegające na powstaniu nowego zbiornika (zbiorników) wodnych, ale z uwagi na ich lokalny charakter, układ wód gruntowych i kierunku ich spływu do rzeki Bystrzycy, nie będą mieć one wpływu na obszar parku.
7.	Budowania nowych obiektów budowlanych w pasie szerokości 100 m od linii brzegów rzek, jezior i innych zbiorników wodnych, z wyjątkiem obiektów służących turystyce wodnej, gospodarce wodnej lub rybackiej;	Ustalenia zmiany studium dla obszaru w rejonie wsi Kamionna uwzględniają to ograniczenie poprzez wyznaczenie nieprzekraczalnej linii zabudowy od strony zachodniej w odległości co najmniej 50 m co uwzględnia 100 m odległość od linii brzegu rzeki Bystrzycy.
8.	Likwidowania, zasypywania i przekształcania zbiorników wodnych, starorzeczy oraz obszarów wodno-błotnych;	Brak wpływu. Elementy nie występują w omawianym obszarze.
9.	Wylewania gnojowicy, z wyjątkiem nawożenia własnych gruntów rolnych;	Brak wpływu. Ustalenia dokumentu zmiany studium nie wprowadzają w tym zakresie żadnych zmian.
10.	Prowadzenia chowu i hodowli zwierząt metodą bezściółkową;	Brak wpływu. W obszarze zmiany studium nie dopuszcza się chowu ani hodowli zwierząt.

11.	Utrzymywania otwartych rowów ściekowych i zbiorników ściekowych;	Brak wpływu. W omawianym obszarze nie ma i nie przewiduje się lokalizacji otwartych rowów ściekowych i zbiorników ściekowych.
12.	Używania łodzi motorowych i innego sprzętu motorowego na otwartych zbiornikach wodnych.	Możliwy negatywny wpływ. W obszarze objętym planem brak jest istniejących zbiorników, na których można używać łodzi motorowych i innego sprzętu motorowego na otwartych zbiornikach wodnych. Jednak rekultywacja w kierunku wodnym umożliwi rekreacyjne wykorzystanie zbiorników, w związku z czym w celu spełnienia wymogu ochrony parku należy uwzględnić możliwość używania jednostek pływających z wyjątkiem łodzi motorowych i innego sprzętu motorowego.

8.2. Środowisko.

8.2.1. Różnorodność biologiczna.

Ze względu na obecny sposób zagospodarowania terenu należy stwierdzić, że w chwili obecnej na powierzchni obszarów objętych zmianą studium poziom bioróżnorodności jest niski. Wynika to bezpośrednio z prowadzonych upraw rolnych na obszarze Kamionna oraz eksploatacji złoża na obszarze w rejonie wsi Zachowice.

W okresie średnioterminowym, w trakcie realizacji eksploatacji złoża niewątpliwie dojdzie do dalszej marginalizacji bioróżnorodności. Jednak będzie to mieć znaczenie chwilowe a docelowo po przeprowadzonej rekultywacji złoża „Kamionna I” w kierunku wodnym należy się spodziewać raczej pozytywnego oddziaływania poprzez zwiększenie bioróżnorodności w sposób stały szczególnie w zakresie fauny.

Natomiast w przypadku złoża „Siedlakowice” niski poziom bioróżnorodności zostanie utrzymany także po zakończeniu wydobywania złoża. Podyktowane jest to docelowym przeznaczeniem terenu pod funkcje przemysłowe co wynika bezpośrednio z obowiązującego *miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego terenu w gminie Kąty Wrocławskie, obręb Zachowice, obejmującego obszar związany z eksploatacją kruszywa naturalnego złoża „Siedlakowice I”* przyjętego uchwałą Nr XVII/165/08 Rady Miejskiej w Kątach Wrocławskich z dnia 29 lutego 2008 r.

8.2.2. Ludzie.

Główny wpływ ustaleń zmiany studium na ludzi wiąże się z wykreowaniem docelowo nowych terenów zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej i usługowej we wsi Kamionna. Pozytywnym skutkiem stałym i docelowym, w tym przypadku będzie na pewno zbiornik wodny, który powstanie po rekultywacji wyrobiska. Wzbogaci on krajobraz a także udostępni dodatkowe tereny rekreacyjne w bezpośrednim sąsiedztwie wsi.

W odniesieniu krótkoterminowym i chwilowym mogą wystąpić oddziaływania negatywne związane z **udostępnieniem złoża do wydobywania** (przygotowaniem terenów złoża do eksploatacji). Z uwagi na zakładany sposób pozyskiwania urobku metodą spod wody dla złoża „Kamionna I” nie przewiduje się bezpośrednich negatywnych oddziaływań na ludzi. Z kolei eksploatacja powierzchniowa ze złoża kruszywa naturalnego „Siedlakowice I” odbywa się na obszarze oddalonym od terenów mieszkaniowych, a transport wydobytej kopaliny odbywa się za pośrednictwem przenośników taśmowych. Jedynymi osobami narażonymi na oddziaływania związane z prowadzoną eksploatacją są pracownicy kopalni. Oddziaływania będą związane z pracą maszyn i urządzeń wykorzystywanych w procesie wydobywczym (przede wszystkim hałas i spaliny emitowane przez sprzęt zmechanizowany), nie będą miały jednak one charakteru znaczącego oddziaływania – ich wartości będą mieścić się w normach przewidzianych przepisami prawa.

Przy konsekwentnej realizacji przepisów prawa (wymóg zachowania dopuszczalnego poziomu hałasu, ustalenia dotyczące rodzaju dopuszczalnej działalności usługowej, ustalenia kształtowania zabudowy)

możliwe jest ograniczenie negatywnych skutków dla mieszkańców pobliskich wsi do minimum i praktycznie bez skutków ubocznych dla mieszkańców.

8.2.3. Zwierzęta i rośliny.

Fauna i flora na omawianym obszarze jest w zdecydowanie części uboga i nie przedstawia większych wartości przyrodniczych. Istniejące zagospodarowanie terenu doprowadziło do maksymalnego zubożenia flory i fauny, ograniczając je głównie do gatunków uprawowych. Na danym terenie praktycznie nie występują zadrzewienia. Jedynie kilka pojedynczych drzew i niewielkich skupisk urozmaica świat roślinny.

Praktycznie cały obszar jest silnie zantropogenizowany poprzez prowadzoną gospodarkę rolną. Prowadzone uprawy mają zasadniczy wpływ na ubogi stan fauny a zwłaszcza flory. Negatywne oddziaływanie w tym zakresie wiązać się będzie ze średnioterminowym całkowitym pozbawieniem części obszaru związanego z eksploatacją złoża z możliwości rozwoju świata roślinnego a tym bardziej zwierzęcego.

Jak już wyżej wspomniano w okresie długoterminowym, wtórnie pozytywne oddziaływanie będzie polegało na wprowadzeniu gatunków ozdobnych na terenach budownictwa mieszkaniowego i usługowego oraz zwiększeniu ilości gatunków synantropijnych.

8.2.4. Woda i powierzchnia ziemi.

Na omawianym terenie zdecydowanie dominuje kompleks pszenno-dobry. Są tu głównie gleby III klasy bonitacyjnej i z rzadka występujące klasy II oraz IV.

Z uwagi na przeznaczenie terenu **PG/3** na cele eksploatacji kruszywa a następnie rekultywacji w kierunku wodnym i częściowe użytkowanie kubaturowe nie związane z gospodarką rolną należy uzyskać w procedurze sporządzenia planu zgody Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi na zmianę przeznaczenia gruntów rolnych na cele nierolnicze i nieleśne. W tym zakresie na tej części obszaru można stwierdzić negatywne oddziaływanie na powierzchnię ziemi poprzez pozbawienie jej warstwy urodzajnej. Działanie to będzie miało charakter stały i w zakresie przydatności dla upraw polowych nieodwracalny. Wtórnie pozytywnym w zakresie użytkowania rolnego może być przeznaczenie zbiorników wodnych lub ich części, powstałych w wyniku rekultywacji w kierunku wodnym, pod cele hodowlane.

W odniesieniu do środowiska wodnego należy jednoznacznie stwierdzić, że nastąpią w wyniku wydobycia złoża bezpośrednio a przede wszystkim stałe oddziaływania. Zmiany te będą polegać na powstaniu powierzchniowych zbiorników wodnych po przeprowadzonej rekultywacji w kierunku wodnym. Z uwagi na eksploatację złoża metodą spod wody wystąpią także oddziaływania na poziom wód gruntowych krótkotrwałe i chwilowe, lecz docelowo ich wpływ będzie marginalny lub nawet neutralny. Wynika to z faktu zasilania obszaru w rejonie złoża „Kamionna I” przez wody podziemne spływające w kierunku rzeki Bystrzyca.

Omawiany obszar położony jest w obrębie jednostki planistycznej gospodarowania wodami – jednolitej części wód powierzchniowych (JCWP) „Bystrzyca od zbiornika Mietków do Strzegomki”, o kodzie PLRW60002013479, stanowiącej część scalonej części wód „Bystrzyca od zbiornika Mietków do Strzegomki” (SO0808), dla której obowiązują sposoby zagospodarowania terenów wynikające z „Planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry”. Ustalenia zmiany studium nie będą generować oddziaływań w tym zakresie.

Z kolei związku z realizacją ustaleń analizowanego projektu zmiany studium w rejonie wsi Zachowice nie przewiduje się wystąpienia znaczącego oddziaływania na wody. Na obszarze tym nie ma żadnych obiektów wymagających zaopatrzenia w wodę. Ruch kopalni przebiega bez jej wykorzystania a w związku z całkowitą izolacją pierwszego poziomu użytkowego, nie przewiduje się możliwości przedostania się ewentualnych zanieczyszczeń do głębszych poziomów wodonośnych. Prócz tego w „Raplocie oddziaływania na środowisko projektowanej eksploatacji złoża kruszywa naturalnego „Siedlakowice I” stwierdzono, że z uwagi na brak ciągłego horyzontu wodonośnego na terenie złoża i

występujące utwory nieprzepuszczalne, eksploatacja nie wpłynie na jakość i zasoby wód podziemnych, przy eksploatacji zgodnej z przepisami.

8.2.5. Powietrze.

Podobnie jak w przypadku oddziaływania na ludzi tak i oddziaływanie na powietrze będzie wiązać się bezpośrednio z eksploatacją złoża. W odniesieniu krótkoterminowym i chwilowym mogą wystąpić oddziaływania negatywne związane z przygotowaniem terenów złoża do eksploatacji. Wiazać się to będzie z krótkotrwałym i chwilowym wzrostem emisji pyłów do atmosfery o charakterze lokalnym.

Z kolei sam proces wydobywania złoża „Kamionna I” z uwagi na zakładany sposób pozyskiwania urobku metodą spod wody nie będzie generował bezpośrednich oddziaływań na powietrze.

W kopalni kruszywa naturalnego „Siedlakowice I” głównym źródłem zanieczyszczeń jest emisja niezorganizowana (emisja zanieczyszczeń ze spalania paliw w silnikach spalinowych). Źródłem emisji gazów spalinowych są spycharki gaśnicowe, koparki jednonaczyniowe oraz ładowarki kołowe. Okresowy czas prac ww. maszyn i urządzeń nie powoduje koncentracji spalin, która przekroczyłaby dopuszczalne w tym zakresie normy.

8.2.6. Krajobraz.

Należy jednoznacznie stwierdzić, że nastąpią w wyniku wydobywania złoża bezpośrednie a przede wszystkim długoterminowe oddziaływania na krajobraz. Zmiany te polegać będą na powstaniu w rejonie wsi Kamionna nowych powierzchniowych zbiorników wodnych po przeprowadzonej rekultywacji wyrobiska w kierunku wodnym oraz terenów przemysłowych w miejsce wyrobiska złoża „Siedlakowice I”. Przy czym warto zauważyć, że powstanie terenów przemysłowych w rejonie wsi Zachowice nie jest skutkiem omawianej zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Kąty Wrocławskie a wynika wprost z obowiązującego *miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego terenu w gminie Kąty Wrocławskie, obręb Zachowice, obejmującego obszar związany z eksploatacją kruszywa naturalnego złoża „Siedlakowice I”* przyjętego uchwałą Nr XVII/165/08 Rady Miejskiej w Kątach Wrocławskich z dnia 29 lutego 2008 r.

Zmiany krajobrazu we wsi Kamionna z punktu widzenia estetyki krajobrazu należy ocenić pozytywnie, choć jest to ocena czysto subiektywna. Stała zmiana krajobrazu niewątpliwie wzbogaci jego postrzeganie. Tutaj dodatkowym elementem mogącym pojawić się w krajobrazie będą zabudowania związane z możliwością realizacji zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej i usługowej związanej z szeroko pojętą rekreacją i wypoczynkiem.

Kolejnym ustaleniem mającym pozytywne oddziaływanie o zdecydowanie stałym i długoterminowym charakterze jest wprowadzenie zakazu możliwości pozyskiwania energii przez turbiny wiatrowe.

8.2.7. Klimat.

Zmiany w lokalnych stosunkach klimatycznych ograniczone będą do sfery mikroklimatów. Pojawienie się docelowo zbiorników wodnych w miejscu gdzie ich wcześniej nie było będzie mieć pośredni wpływ na klimat ale w skali mikro i zdecydowanie lokalnie. Charakter oddziaływania będzie długoterminowy i stały o wydźwięku raczej pozytywnym.

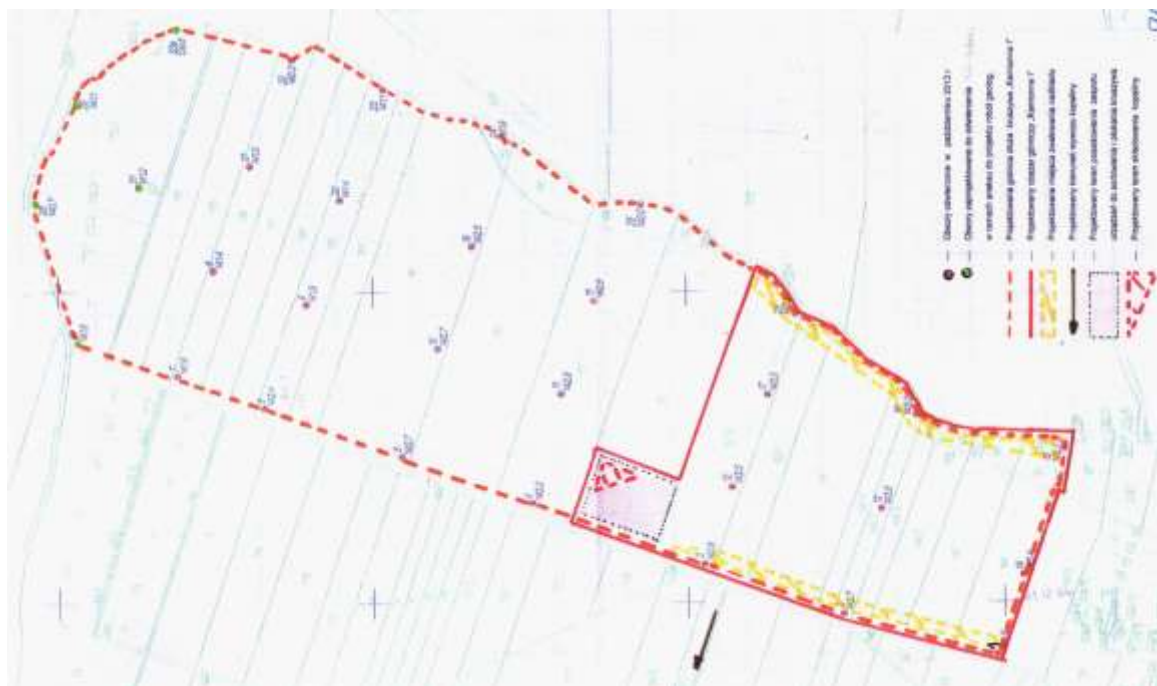
Mogą one dotyczyć minimalnych i maksymalnych temperatur powietrza (niewielki wzrost), wilgotności powietrza, prędkości wiatru. Jednocześnie zmiany te nie będą wpływać na warunki klimatu odczuwalnego terenów objętych zmianą studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Kąty Wrocławskie.

8.2.8. Zasoby naturalne.

Obszar objęty zmianą studium w rejonie wsi Kamionna obejmuje granicę udokumentowanych złóż kruszywa naturalnego „Kamionna” o zasobach szacowanych na 5 989 tys. ton. Dokumentacja zatwierdzona została w roku 1963 decyzją Prezesa Centralnego Urzędu Górniczego, znak

GP4/KZK/M/847/63. Powierzchnia złoża wynosi 59 ha. Na wydobycie złoża nie jest wydana koncesja i nie toczy się postępowanie w sprawie jej wydania.

Na przełomie roku 2013 i 2014 dokonano 31 odwiertów i udokumentowano złożo Kamionna I o powierzchni 77,7189 ha i zasobach wielkości 11 800 000 tys. ton.

Rozmieszczenie odwiertów.

(Źródło: badania złoża do celów określenia jego zasobów, październik 2013 - luty 2014)

Parametry jakościowe kruszywa:

- zawartość ziaren < 2 mm - 53,6%
- zawartość ziaren < 4 mm - 62,8 %
- zawartość pyłów mineralnych - 8,7 %

Z kolei w przypadku obszaru zmiany studium w rejonie wsi Zachowice aktualnie odbywa się wydobycie kopaliny ze złoża kruszywa naturalnego „Siedlakowice I” na podstawie udzielonej Przedsiębiorcy koncesji Nr 2/E/2001 z dnia 13 września 2001 r. Złożo „Siedlakowice I” zostało udokumentowane w kategorii C1. Kopaliny towarzyszące w złożu nie występują. Przewiduje się możliwość dalszego rozszerzenia eksploatacji złoża w granicach jego udokumentowania. Oceniana zmiana studium ma m. in. na celu integrację wszelkich działań podejmowanych w granicach terenu górniczego, w tym: wykonania uprawnień określonych w koncesji, zapewnienia bezpieczeństwa powszechnego i ochrony środowiska. Po zakończeniu eksploatacji (a także sukcesywnie, w miarę postępu robót górniczych), prowadzone będą prace rekultywacyjne w kierunku przemysłowym.

Wpływ ustaleń zmiany studium na zasoby naturalne będzie niewątpliwy. W zakresie efektywności ekonomicznej jego eksploatacji nastąpi bezpośrednie i stałe oddziaływanie na złoża, które ulegną wydobyciu. Oddziaływanie należy ocenić pozytywnie, ponieważ nastąpi eksploatacja złóż, która przyczyni się do realizacji inwestycji wymagający użycia kruszyw w procesie budowlanym. Nie są to złoża strategiczne dla państwa i uszczuplenie ich zasobów nie będzie mieć wpływu na bilans zasobów naturalnych.

8.2.9. Zabytki.

Na obszarze zmianą studium brak jest występowania obiektów o walorach historycznych wypisanych do rejestru zabytków czy też gminnej ewidencji zabytków. Występują tu za to udokumentowane stanowiska archeologiczne:

obszar w rejonie wsi Kamionna:

- 1) 1/1/82-26 AZP - ślad osadnictwa, pradzieje; ślad osadnictwa, późne średniowiecze (XIV-XV w.); ślad osadnictwa, kultura łużycka; ślad osadnictwa, kultura pucharów lejkowatych z okresu neolitu; ślad osadnictwa z epoki kamienia,
- 2) 2/38/82-26 AZP - ślad osadnictwa, pradzieje; osada, kultura przeworska z okresu wędrówek ludów - faza D; osada, kultura przeworska z okresu wpływów rzymskich - faza C1-C2; ślad osadnictwa, kultura przeworska z okresu lateńskiego (II-I w. p.n.e.),
- 3) 3/39/82-26 AZP (osada) - stanowisko wpisane do rejestru zabytków pod nr 74/1057/525/1983,
- 4) 4/40/81-26 AZP (osada) - kultura przeworska z okresu wpływów rzymskich - faza C1-C2; ślad osadnictwa z epoki kamienia,
- 5) 5/41/82-26 AZP (osada) - kultura łużycka z IV okresu epoki brązu i okresu halsztackiego; ślad osadnictwa z epoki kamienia.

Znaczące oddziaływanie w warstwie zabytków archeologicznych należy ocenić pozytywnie w odniesieniu do stanowisk nr 2/38/82-26 AZP oraz 3/39/82-26 AZP. Z racji ich położenia w obszarze potencjalnego wydobywania nastąpi pośrednie i krótkotrwałe oddziaływanie polegające na przeprowadzeniu badań archeologicznych. Ich skutek będzie stały i ostateczny chociaż w trakcie samej eksploatacji może również dojść do odkrycia archeologicznych już po przeprowadzeniu badań archeologicznych.

obszar w rejonie wsi Zachowice: 1/3/82-26 AZP - wg. karty archiwalnej stanowiska z 1982 r. osada z epoki kamienia i z I okresu epoki brązu; po weryfikacji w 2001 r. w wyniku przeprowadzonych badań archeologicznych związanych z planowaną eksploatacją złoża potwierdzono zawartość stanowiska – ślad osadnictwa z epoki kamienia.

W granicach obszarów objętych zmianą Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Kąty Wrocławskie, dla terenów położonych w obrębach Kamionna i Zachowice strefą ochrony konserwatorskiej zabytków archeologicznych objęto cały obszar zmiany Studium

8.2.10. Dobra materialne.

Znaczące oddziaływanie na dobra materialne w wyniku realizacji ustaleń zmiany studium poprzez wyznaczanie w planach miejscowych funkcji określonych w omawianym dokumencie będzie wynikać zarówno z bezpośredniego przeznaczenia części obszaru omawianego obszaru pod nowe funkcje o znaczeniu komercyjnym **PG/3**, **PG/4** oraz **US/1** jak i wtórnie po przeprowadzonej eksploatacji złóż i przeznaczenia ich obszarów w wyniku rekultywacji do dalszych zagospodarowań komercyjnych. Zmiany te będą o charakterze oddziaływania stałego i długoterminowego. Jak już wyżej wspomniano należy zauważyć, że zmiany rekultywacyjne dla złoża „Siedlakowice I” nie wynikają bezpośrednio z omawianej zmiany studium ale wprost z obowiązującego *miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego terenu w gminie Kąty Wrocławskie, obręb Zachowice, obejmującego obszar związany z eksploatacją kruszywa naturalnego złoża „Siedlakowice I”* przyjętego uchwałą Nr XVII/165/08 Rady Miejskiej w Kątach Wrocławskich z dnia 29 lutego 2008 r.

9. PROPOZYCJE DOTYCZĄCE PRZEWIDYWANYCH METOD ANALIZY SKUTKÓW REALIZACJI ZMIANY STUDIUM ORAZ CZĘSTOTLIWOŚCI JEJ PRZEPROWADZANIA

Monitorowanie stopnia realizacji ustaleń polityki zagospodarowania przestrzennego następować będzie zgodnie z art. 32 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. *o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym*. Wymieniony wyżej przepis nakłada na wójtów, burmistrzów i prezydentów obowiązek prowadzenia analiz zmian w zagospodarowaniu przestrzennym na terenie gminy. Przy okazji prowadzenia takiej analizy zasadnym jest wzbogacenie jej o analizę skutków realizacji postanowień studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego na środowisko. Dzięki temu ocena będzie bardziej kompleksowa i da radnym pełną informację o stanie realizacji polityki przestrzennej na obszarze gminy.

Pozwoli to radzie gminy oraz burmistrzowi na podjęcie niezbędnych działań w zakresie polityki przestrzennej i dokonania niezbędnych zmian w aktualnych dokumentach planistycznych.

Dla potrzeb analizy ewentualnych zmian w stanie środowiska będą wykorzystywane dane pochodzące z państwowego monitoringu środowiska, a w szczególności:

- monitoringu prowadzonego przez Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska we Wrocławiu dla strefy dolnośląskiej o kodzie PL0204,
- monitoringu w ramach sieci pomiarowo-obszernacyjnej Instytutu Meteorologii i Gospodarki Wodnej we Wrocławiu,
- oraz raporty oddziaływania na środowisko dla inwestycji, dla których obowiązek ich sporządzenia wynika z przepisów prawa.

Metodologia pomiarów, w tym sposób, zakres i częstotliwość ich wykonania oraz sposób interpretacji wyników pomiarów są ściśle określone, a informacje pochodzące z państwowego monitoringu środowiska podlegają udostępnieniu społeczeństwu.

Przed wszystkim w odniesieniu do realizacji w obszarze **PG/3** kopalni surowców naturalnych należy przeprowadzić analizę na etapie oceny oddziaływania na środowisko planowanego przedsięwzięcia. Kolejnym etapem sprzyjającym ocenie realizacji skutków zmiany studium jest etap zamknięcia wyrobisk i przeprowadzenie ich rekultywacji. W tym zakresie częstotliwość oceny uzależniona jest od realizacji etapów działalności zakładu górniczego.

Dodatkowo zgodnie z art. 31 ustawy *o ochronie przyrody* podmiot sprawujący nadzór nad obszarem Natura 2000 sporządza i przekazuje Generalnemu Dyrektorowi Ochrony Środowiska, co 6 lat w odniesieniu do specjalnego obszaru ochrony siedlisk, ocenę realizacji ochrony tego obszaru, zawierającą informacje dotyczące podejmowanych działań ochronnych oraz wpływu tych działań na stan ochrony siedlisk przyrodniczych oraz gatunków roślin i zwierząt, dla których ochrony został wyznaczony obszar Natura 2000, a także wyniki monitorowania i nadzoru tych działań. Przy okazji wypełnienia tego obowiązku przez podmiot odpowiedzialny należy także dokonać oceny czy w dokumencie sporządzonym na podstawie art. 31 nie oceniano wpływów ze strony kopalni złoża kruszywa naturalnego „Kamionna I” oraz „Siedlakowice I” na środowisko.

10. INFORMACJE O MOŻLIWYM TRANSGRANICZNYM ODDZIAŁYWANIU NA ŚRODOWISKO

Planowane przedsięwzięcia mają charakter lokalny i nie będą emitować zanieczyszczeń mogących przemieszczać się na dalekie odległości lub w jakikolwiek inny sposób wpływać na oddziaływanie transgraniczne. Zatem ustalenia zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Kąty Wrocławskie nie mają wpływu na transgraniczne oddziaływanie na środowisko.

11. ROZWIĄZANIA MAJĄCE NA CELU ZAPOBIEGANIE, OGRANICZANIE LUB KOMPENSACJĘ NEGATYWNYCH WPLYWÓW NA ŚRODOWISKO.

Zmniejszenie oddziaływania i ograniczenie negatywnych wpływów na środowisko w odniesieniu omawianej *zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Kąty Wrocławskie* powinny obejmować działania przede wszystkim o charakterze prewencyjnym:

- w odniesieniu ogólnym:
 - poprawnie poprowadzoną i rozłożoną w czasie politykę proekologiczną gminy;
 - prowadzenie racjonalnej gospodarki odpadami, w tym zaleca się, aby deponowane na składowisku odpady komunalne były sortowane wstępnie na obszarze ich powstawania;
 - dbać o stan sanitarny powierzchni zabudowanych;
 - powierzchnie zagrożone erozją lub wzmoczoną denudacją powinny być zalesiane lub zadrzewiane;

- należy zachować bezwzględny priorytet ochrony środowiska przyrodniczego oraz środowiska życia człowieka.
- w odniesieniu szczegółowym do obszarów objętych omawianym projektem zmiany studium:
 - nie dopuszczać do powstawania nielegalnych składowisk odpadów, zidentyfikowane składowiska nielegalne likwidować przez wywiezienie odpadów;
 - eliminować zjawiska zanieczyszczania koryt cieków i miejsc podmokłych odpadami stałymi;
 - stosowanie technik eksploatacyjnych najmniej uciążliwych dla środowiska;
 - sukcesywne wyłączanie gruntów rolnych wysokich klas bonitacyjnych z użytkowania rolnego, z zabezpieczeniem jej urodzajnej warstwy,
 - uwzględnienie w trakcie eksploatacji surowców ze złoża „Kamionna I” obszarów o walorach przyrodniczych park krajobrazowy „Dolina Bystrzycy”, w granicach którego znajduje się cały obszar funkcjonalny **PG/3** i **US/1** oraz położony w bezpośrednim sąsiedztwie obszar Natura 2000 PLH020055 „Przeplatki nad Bystrzycą”,
 - wydobywanie kopaliny ze złoża odbywać się będzie na powierzchni mniejszej niż 25 ha, przy czym możliwe jest otwieranie kolejnych pól wydobywczych w obrębie udokumentowanego złoża kruszywa naturalnego „Kamionna I” o powierzchni mniejszej niż 25 ha – po zakończeniu działalności wydobywczej i rekultywacyjnej w obrębie wcześniej eksploatowanego pola,
 - rekultywację terenów zdegradowanych i zdewastowanych w trakcie wydobycia złoża, która dla złoża „Kamionna I” z uwagi na ochronę lokalnych stosunków wodnych przewidziana jest w projekcie omawianego dokumentu w kierunku wodnym,
 - w przypadku wyboru rekultywacji w kierunku wodnym wyrobiska powinna być ona uzupełniona o nasadzenia roślinności, ze szczególnym uwzględnieniem flory występującej na obszarach ochrony park krajobrazowy „Dolina Bystrzycy” oraz obszaru Natura 2000 PLH020055 „Przeplatki nad Bystrzycą”, przy czym docelowa powierzchnia zrekultywowanego obszaru nie może być mniejsza niż 70 % powierzchni terenu położonego w granicach udokumentowanego złoża kruszywa naturalnego „Kamionna I”, poddanego wcześniej powierzchniowemu wydobyciu kopaliny,
 - analiza możliwości uwzględnienia wykorzystania wyrobiska w ramach programów dotyczących zbiorników małej retencji. Obszar **US/1** a przede wszystkim zurbanizowana wschodnia część wsi Kamionna znajduje się w zasięgu obszaru wymagającego ochrony przed zalaniem wodami powodziowymi $Q_{1\%}$.

Ponadto należy:

- należy stosować źródła wytwarzające ciepło z wykorzystaniem ekologicznych paliw oraz technologii spalania o niskiej emisji zanieczyszczeń do atmosfery;
- nawierzchnię naziemnych miejsc postojowych należy utwardzić
- przed rozpoczęciem prac inwestycyjnych warstwę urodzajną gleb należy zdjąć i zagospodarować, zgodnie z przepisami odrębnymi, w tym także do celów rekultywacji;

12. ROZWIĄZANIA ALTERNATYWNE

Projekt zmiany studium sporządzony został zgodnie z art. 11 ustawy o z dnia 27 marca 2003 roku o *planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym*. Łączy on oczekiwania właścicieli gruntów z wnioskami instytucji i organów, które w dalszej kolejności opiniują i uzgadniają projekt zmiany studium. Ponadto uwzględnia obowiązujące przepisy prawa, a w szczególności w odniesieniu do obszaru w obrębie Kamionna rozporządzenie Wojewody Dolnośląskiego z dnia 21 listopada 2006 r. w *sprawie Parku Krajobrazowego „Dolina Bystrzycy”* (Dz. Urz. Woj. Doln. Nr 252 poz. 3735 ze zmianą). Jest on wynikiem wielu czynników, jak również oczekiwań gminy w zakresie racjonalnych i ekonomicznych rozwiązań w tym zakresie.

Biorąc pod uwagę, że głównym celem opracowania przedmiotowej zmiany studium jest umożliwienie uruchomienia procedury zezwalającej na pozyskaniu kruszywa naturalnego ze złoża „Kamionna I” oraz dalsza eksploatacja złoża „Siedlakowice I” to rozwiązania alternatywne ograniczają się jedynie do odstąpienia od realizacji tego celu. Nie ma w tym przypadku, z oczywistych względów, możliwości zmiany lokalizacji czy też zmiany przebiegu jak np. przy inwestycjach liniowych. Lokalizacja złoża w danym miejscu ściśle determinuje rozwiązania polegające na jego eksploatacji. Jednocześnie ostateczna decyzja co do realizacji kopalni dla złoża „Kamionna I” zgodnie z rozporządzeniem Wojewody Dolnośląskiego z dnia 21 listopada 2006 r. rozstrzygnie się na etapie oceny oddziaływania na środowisko konkretnego projektu zakładu górniczego.

Jednocześnie w odniesieniu do złoża „Kamionna I” w ustaleniach studium nie determinuje się ostatecznego kierunku rekultywacji dopuszczając alternatywne rozwiązania, w tym rekultywację wodną najbardziej odpowiednią z uwagi na istniejące uwarunkowania ale także rekultywację w kierunku rolnym czy też leśnym.

13. STRESZCZENIE SPORZĄDZONE W JĘZYKU NIESPECJALISTYCZNYM

Celem zmiany *Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Kąty Wrocławskie, dla terenów położonych w obrębach Kamionna i Zachowice* jest uaktualnienie uwarunkowań oraz kierunków zagospodarowania przestrzennego zgodnie z art. 95 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. *Prawo geologiczne i górnicze*, o udokumentowane w 2014 r. złoża kruszywa naturalnego „Kamionna I”, a także wyznaczenie terenów eksploatacji udokumentowanych złóż wraz z uzupełnieniem ustaleń w zakresie ochrony zabytków archeologicznych, turystyki, infrastruktury technicznej i rekultywacji. Skorygowano również granice złoża „Kamionna”, rozpoznanego i udokumentowanego w latach 60-tych XX w.

Dla terenu **PG/3** obejmującego złoża „Kamionna I”, po zakończeniu powierzchniowej eksploatacji kopaliny (spod wody), przewidziano docelowe utworzenie zbiornika wodnego, na którego obrzeżach możliwe będzie zagospodarowanie terenu zabudową jednorodziną i rekreacji indywidualnej oraz na cele wypoczynku, sportu i turystyki. Dopuszczono wykorzystanie zbiornika na cele: rekreacyjne, retencyjne oraz gospodarki rybackiej.

W przypadku złoża kruszywa naturalnego „Siedlakowice I” obszar oznaczony na rysunku studium symbolem **PG/4** przewidziano możliwość rozszerzenia eksploatacji powierzchniowej, jak również zagospodarowanie części terenu położonej poza granicami udokumentowanego złoża funkcjami usługowymi lub produkcji.

Należy zaznaczyć, że przyjęcie przez Radę Miejską i wejście w życie zmiany *Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Kąty Wrocławskie, dla terenów położonych w obrębach Kamionna i Zachowice* nie determinuje jednoznacznie realizacji na obszarze złoża „Kamionna I” kopalni odkrywkowej wydobywania złóż kruszyw. Otwiera on jedynie możliwość do działań proceduralnych w tym zakresie. Ostateczna decyzja, zgodnie z rozporządzeniem Wojewody Dolnośląskiego z dnia 21 listopada 2006 r. w sprawie Parku Krajobrazowego „Dolina Bystrzycy” (Dz. Urz. Woj. Doln. Nr 252 poz. 3735 ze zmianą), będzie możliwa do wydania po przeprowadzeniu procedury oceny oddziaływania na środowisko. Dopiero jeżeli procedura ta wykaże brak niekorzystnego wpływu eksploatacji na przyrodę parku możliwe będzie podjęcie dalszych kroków proceduralnych dla realizacji kopalni. Na etapie opracowywanej zmiany studium z uwagi na brak szczegółów technicznych dotyczących eksploatacji nie można jednoznacznie ocenić ostatecznego wpływu na środowisko.

Obowiązek przeprowadzenia procedury wynika z wyżej wspomnianego rozporządzenia oraz §3 ust. 1 pkt 40 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 9 listopada 2010 r. w sprawie *przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko* (Dz. U. z 2010 r. Nr 213 poz. 1397 z późn. zm.).

Prognozę oddziaływania na środowisko przyrodnicze zmiany *Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Kąty Wrocławskie, dla terenów położonych w obrębach Kamionna i Zachowice* opracowano na podstawie analizy projektu zmiany studium, założeń ochrony środowiska, informacji o istniejącym i projektowanym sposobie zagospodarowania oraz innych

materiałów archiwalnych i dokumentacji, jak również danych dotyczących stanu środowiska przyrodniczego w aspekcie istniejących przepisów z zakresu ochrony środowiska. Szczególnej ocenie poddano wpływ projektowanego przeznaczenia na park krajobrazowy „Dolina Bystrzycy”, który swoim zasięgiem w obejmuje obszar funkcjonalny **PG/3** i **US/1** a także obszar Natura 2000 PLH020055 „Przeplatki nad Bystrzycą” sąsiadujący stycznie z obszarami **PG/3** (w jego południowo-zachodnim fragmencie) i **US/1**.

Celem wykonanej prognozy było podsumowanie stanu środowiska i określenie wpływu projektowanych ustaleń zmiany studium na poszczególne elementy środowiska przyrodniczego i kulturowego.

Generalnie w toku analiz stwierdzono, że ustalenia zmiany studium wpłyną na zmianę warunków obecnie istniejących i będą mieć wpływ na środowisko. Dotyczy to przede wszystkim części obszaru przeznaczonego pod lokalizację kopalni w celu wydobycia kruszywa naturalnego ze złoża „Kamionna I”. Zmiany te nastąpią głównie w dwóch aspektach:

- ochrony gruntów rolnych, gdzie wyłączeniu z produkcji rolnej ulegnie ok. 90 ha zwartych kompleksów gruntów rolnych, głównie klas bonitacyjnych IIIa i IIIb,
- krajobrazu, w którym pojawią się nowe elementy w postaci zbiorników wodnych będących skutkiem przeprowadzenia rekultywacji wyrobiska w kierunku wodnym.

Z racji prowadzenia eksploatacji odkrywkowej złoża ‘Kamionna I’ w systemie spod wody, wynikającym ze stosunkowo wysokiego poziomu wód gruntowych, w warstwie których znajduje się większość złoża nie przewiduje się znaczącego negatywnego oddziaływania na powietrze w formie emisji zanieczyszczeń pyłowych. Nie przewiduje się również odwadniania wyrobiska a w związku z tym zmian stosunków wodnych wywołanych taką działalnością. Niewątpliwie mogą nastąpić krótkotrwałe oddziaływania związane z niewielką zmianą poziomu wód gruntowych. Jednak będzie to oddziaływanie chwilowe i długoterminowo nie będzie mieć skutków negatywnych. Możliwe jest to dzięki wodom gruntowym spływającym w kierunku rzeki Bystrzycy poprzez obszar złoża „Kamionna I”. Ocenę w tym zakresie potwierdza również „*Opinia nt. potencjalnego wpływu wydobycia kruszyw ze złoża Kamionna I na zmianę stosunków wodnych w otoczeniu.*” (Dr Lech Poprawski - Wrocław 2014) załączona do niniejszej prognozy.

Niewątpliwie eksploatacja surowców mineralnych wywołuje konflikty z innymi sposobami użytkowania terenu, oraz stwarza zagrożenia dla zasobów i walorów środowiska w ich otoczeniu. Ponieważ każda eksploatacja jest źródłem konfliktów i zagrożeń środowiskowych o mniejszej lub większej skali, konieczne są działania ograniczające skalę konfliktu lub eliminujące go w całości. Potencjalne konflikty i zagrożenia, z nimi związane, w odniesieniu do omawianego projektu *zmiany Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Kąty Wrocławskie, dla terenów położonych w obrębach Kamionna i Zachowice* występują zarówno w płaszczyźnie społecznej jak i przyrodniczej.

Ponadto warto zwrócić uwagę, że w „Planie zagospodarowania przestrzennego województwa dolnośląskiego - perspektywa 2020” wskazano, że ochrona i racjonalne wykorzystanie kopalni użytecznych zalicza się do tendencji pozytywnych.

Opracowanie:

mgr inż. Piotr Jędrzejkowski

Dr Lech Poprawski
hydrogeolog - upr. nr IV-0356
ul. Piotrkowska 68
54-060 Wrocław

Opinia
nt. potencjalnego wpływu wydobycia kruszyw ze złoża Kamionna I” na
zmianę stosunków wodnych w otoczeniu.

W związku z uzasadnieniem postanowienia Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska we Wrocławiu nr WPN.610.86.2014. DŚ z dnia 29 lipca 2014 r., odmawiającym uzgodnienia projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego wsi Kamionna, dla terenów w północnej części obrębu, zlokalizowanych w granicach **Parku Krajobrazowego „Dolina Bystrzycy”**, dotyczącym potencjalnych zmian stosunków wodnych (możliwość powstania leja depresji) oraz wpływu zmian reżimu wodnego na zasoby przyrodnicze Parku poniżej przedstawiam opinię na ten temat.

Analiza materiałów geologicznych i hydrogeologicznych opracowanych na potrzeby dokumentacji geologicznej złoża „KAMIONNA I”, a zwłaszcza wyniki prac wiertniczych przeprowadzonych w październiku 2013 r. oraz w lutym 2014 r. (31 odwiertów badawczych) wskazuje, że swobodne zwierciadło wód gruntowych na zdecydowanej większości obszaru złoża występuje na głębokości 1 do 2 m pod powierzchnią terenu. Jedynie w kilku odwiertach stwierdzono zwierciadło subartezyjskie na nieco większych głębokościach. Pierwszy od powierzchni poziom wodonośny jest drenowany przez rzekę Bystrzycę. W związku z warunkami zawodnienia złoża (płytko występujący poziom wód gruntowych) zakłada się eksploatację kruszywa spod wody za pomocą refulera bądź innego urządzenia do tego typu eksploatacji, bez prowadzenia odwodnienia. Przeciętna głębokość eksploatacji wynosić będzie ok. 6-7 m. Prowadzenie eksploatacji spod wody nie wymaga pompowania wody ani też regulacji stosunków wodnych. Jak wskazano w „Prognozie Środowiskowej” opracowanej na potrzeby MPZP nie zachodzi też zagrożenie obniżenia poziomu wód gruntowych i powstania leja depresyjnego.

Autor opinii podziela ten pogląd uzasadniając go w sposób następujący:

Dla analizowanego obszaru roczna suma opadów wynosi ok. 600 mm, a wielkość parowania terenowego zamyka się w granicach 350-450 mm, w zależności od metody obliczenia (Dynowska, Tłałka 1982, Kołodziej J., 2008).

Eksplotacja złoża doprowadzi do nacięcia poziomu wód gruntowych, co spowoduje parowanie z lustra wody (550-600 mm wciągu roku – wg metodyki zaproponowanej w Atlasie hydrologicznym Polski) oraz nieznaczne straty związane z tym parowaniem. Określone przez autora opinii jednostkowe straty na parowanie z lustra wody w podobnych warunkach hydrologicznych wynoszą średnio $0,37 \text{ dm}^3/\text{s}\cdot\text{ha}$. Straty te przyjęto na podstawie: Czesław Król: *Budownictwo rybackie*, tab. nr 6.5, str. 153.

Tab. 1. Straty wody na parowanie (Poprawski L., 2009):

Miesiące	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X
Straty jednostk. [dm ³ /s*ha]	0,14	0,32	0,39	0,53	0,53	0,50	0,37	0,21

Podobne wartości średnie ($0,32 - 0,34 \text{ dm}^3/\text{s}\cdot\text{ha}$) wskazują również inni autorzy, wykorzystując do obliczeń formułę Schmucka (1966).

Biorąc pod uwagę parowanie terenowe oraz parowanie z wód gruntowych, przy założeniu skrajnie niekorzystnych warunków, straty związane z parowaniem z lustra wody mogą spowodować obniżenie zwierciadła wód gruntowych maksymalnie o 10-15 cm. Straty te występują prawie wyłącznie w półroczu letnim i są największe w miesiącu czerwcu (roczne parowanie z lustra wody zależy głównie od średniego dobowego niedosytu wilgotności powietrza).

Związki hydrauliczne wód gruntowych w złożu z wodami koryta Bystrzycy zniwelują te straty, które i tak są znacznie mniejsze od wielkości rocznej amplitudy wahań zwierciadła wód podziemnych na tym terenie, która wynosi w granicach 50-70 cm. Straty te nie będą również wpływać w sposób zauważalny na bilans przepływów Bystrzycy (przepływ średni (SSQ) na wysokości Mietkowa wnosi $4,87 \text{ m}^3/\text{s}$, (RZGW Wrocław, 2013).

W latach 1987-89 Instytut Gospodarki Przestrzennej i Komunalnej w Warszawie we współpracy z Instytutem Nauk Geologicznych Uniwersytetu Wrocławskiego, w ramach CPBP (Centralny Program Badań Podstawowych) realizował projekt pn. „Stan, prognoza zmian stosunków wodnych, warunków glebowych i szaty roślinnej oraz zasady fitomelioracyjnego zagospodarowania terenów eksploatacji powierzchniowej surowców naturalnych na obszarze woj. Legnickiego” (kierownikiem projektu był prof. S. Hejmanowski). Elementem tego projektu było wykonane w ING Uniw. Wrocł. Opracowanie pt. „Ocena wpływu eksploatacji odkrywkowej surowców mineralnych w wybranych obiektach województwa legnickiego na warunki hydrodynamiczne i hydrochemiczne środowiska wodnego i propozycje optymalnego sposobu ich eksploatacji i zagospodarowania w aspekcie ochrony środowiska wód podziemnych”. W wyniku przeprowadzonych analiz stwierdzono, że zasięg oddziaływania odkrywkowych wyrobisk na roślinność w otoczeniu jest nieznaczny i zazwyczaj nie przekracza kilku-kilkunastu metrów.

Wyniki badań z końca lat 80 ubiegłego stulecia były przedmiotem licznych publikacji (m. in. Kryza J., Kryza H., Poprawski L., 1988: Wpływ górnictwa odkrywkowego na wody podziemne na przykładzie wyrobisk województwa legnickiego. Mat. Konf. „Ochrona i wykorzystanie wód podziemnych środkowego nadodrza”, Zielona Góra, luty 1988, s. 95-115). Również późniejsze obserwacje w otoczeniu wyrobisk surowców węglanowych na Opolszczyźnie (m. in. w Górażdżu), gdzie występuje horyzont wodonośny w utworach krasowych, zdrenowany na głębokość kilkunastu metrów, wykazały bardzo ograniczony wpływ na roślinność leśną w otoczeniu.

Reasumując, wpływ eksploatacji kruszywa spod wody nie wpłynie w sposób znaczący ani na zmianę reżimu wodnego w otoczeniu, ani też na zachowanie siedlisk przyrodniczych od wód zależnych.

Na etapie postępowania środowiskowego, przed przystąpieniem do eksploatacji złoża, należy jednak przeprowadzić szczegółową analizę w tym zakresie, jak również określić wpływ przedsięwzięcia na osiągnięcie (bądź nieosiągnięcie) celów środowiskowych określonych w „Planie gospodarowania wodami dorzecza”.

Literatura i materiały wyjściowe:

Atlas hydrologiczny Polski. IMGW. Warszawa 1987 r.

Decyzja Marszałka Województwa Dolnośląskiego nr 58/2014 z 10.07.2014 r. zatwierdzająca dokumentację geologiczną złoża kruszywa naturalnego „KAMIONNA I” w kat. C1.

Dokumentacja geologiczna złoża kruszywa naturalnego „KAMIONNA I” w kat. C1. Transpiach Kopalnia Kruszywa W.S. Piotrowscy Sp.J., Zachowice, 2014.

Dynowska I., Tłałka A., 1982. *Hydrografia*. PWN, Warszawa.

Graś Z., 2010. Zwiększenie możliwości retencyjnych oraz przeciwdziałanie powodzi i suszy w ekosystemach leśnych na terenach nizinnych Nadleśnictwa Zdrojowa Góra.

Hejmanowski i inni, 1988-1989. Stan, prognoza zmian stosunków wodnych, warunków glebowych i szaty roślinnej oraz zasady fitomelioracyjnego zagospodarowania terenów eksploatacji powierzchniowej surowców naturalnych na obszarze woj. Legnickiego. Instytut Gospodarki Przestrzennej i Komunalnej w Warszawie, CPBP (Centralny Program Badań Podstawowych).

Kołodziej J., 2008. Kształtowanie się klimatycznego bilansu wodnego na terenie Polski w latach 1981-2000. Infrastruktura i ekologia terenów wiejskich nr5/2008. PAN, Oddz. W Krakowie.

Król C., 1986. Budownictwo rybackie. PWRiL Warszawa.

Król P., Brandyk A., Dobrzelewski B., 2010. Analiza wpływu retencyjnego zbiornika lateralnego na poziom wód gruntowych terenów przyległych. Przegląd Naukowy – Inżynieria i Kształtowanie Środowiska nr 2 (48).

Kryza J., Kryza H., Poprawski L., 1988: Wpływ górnictwa odkrywkowego na wody podziemne na przykładzie wyrobisk województwa legnickiego. Mat. Konf. „Ochrona i wykorzystanie wód podziemnych środkowego nadodrza”, Zielona Góra, luty 1988, s. 95-115).

Opracowanie warunków korzystania z wód zlewni Bystrzycy. RZGW Wrocław, 2013.

Poprawski L., 2009. Operat wodnoprawny na piętrzenie i pobór wód rzeki Pijawki dla potrzeb kompleksu stawów rybnych „Minkowskie”, gmina Namysłów.

Postanowienie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska we Wrocławiu nr WPN.610.86.2014. DŚ z dnia 29 lipca 2014 r. odmawiające uzgodnienia projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego wsi Kamionna, dla terenów w północnej części obrębu, zlokalizowanych w granicach Parku Krajobrazowego „Dolina Bystrzycy”.

Prognoza oddziaływania na środowisko dotycząca projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego wsi Kamionna, dla terenów w północnej części obrębu. Jędrzejkowski P., „PIERZEJA”. Wrocław – 2014.

Projekt wykonawczy budowy zbiornika "NIWA" w miejscowości Sawin, 2003. Specjalistyczna Pracownia Projektowa „Waga-Bart”. Warszawa.

Rozpoznanie i iw wstępna koncepcja budowy zbiornika wodnego w obrębie „DOLNE” Hajnówka, 2005. Usługi Projektowe Inżynieria Wodna E.Szczurzewski, Białystok.

Schmuck A, 1966. Zarys agrometeorologii. PWN, Wrocław, Warszawa.

Wytyczne Instruktażowe Projektowania Stawów Rybnych - Biuletyn Informacyjny Nr 6/1974-Melioracje Rolne.

Dr Lech Poprawski
upr. hydrogeolog, nr IV-0356

Wrocław, 06 sierpnia 2014 r.